

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXV. No. 27.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), BALANDIS (April), 11 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

IŠVYKO TYRINĖTI KOMUNISTŲ VEIKLOS HAVAJUOSE

Honolulu. — Per pačias Velykas čia atvyko priešvalstybinei veiklai tirti 7 asmenų komisija, iškviesta paties Havajų salų gubernatoriaus Ingram M. Hansback. Komisija tardymą pradėjo balandžio mėn. 10 d. Ji turi jau sąrašą apie 100 asmenų, priklausančių komunistų partijai ir įtariamų subversyvine veikla. Manoma, kad tas skaičius esąs žymiai didesnis, kaip yra parodęs 6 mėnesius užtrukęs laivų krovėjų streikas. Jam vadovavo jų unijos pirmininkas Jack W. Hall (CIO) ir kiti valdybos nariai, įtariamieji komunistais. Tačiau jie visi slepiasi ir ginasi. Viešai prisipažino esąs komunistas ir partijos sekretorius tikrai vienas Charles K. Fujimoto, Havajų universiteto chemikas.

Havajams, kaip žinoma, teikiama didelė strateginė reikšmė ir a svarstomas klausimas paskelbti 49-ja šio krašto valstybe.

Italija nori pagerinti santykius su Jugoslavija

Milanas. — Italijos užsienio reikalų ministeris grafas Carlo Sforza balandžio 8 d. Milane pasakytoje kalboje pasiūlė Jugoslavijai draugiškai susitarti dėl Triesto, kuris dabar yra suskaldytas į dvi zonas, bet JAV, Anglijos ir Prancūzijos nusistatymu turėtų visas

Tam priešinga tikrai Sočias miestas atitekti Italijai. vietų Rusija, bet Sforza nurodė, kad jos nusistatymas gali pasikeisti, tad geriau iš anksto ieškoti protingo sprendimo. Jis pabrėžė, jog yra visai galima, kad Italija ir Jugoslavija turės kovoti su bendru priešu, tad išmintinga būtų besiginčijantiems kaimynams prieš tai susitaikyti. "Jei Europos valstybės liautųsi kivirčytis dėl sienų, — sakė Sforza, — tai Europa pasidarytų tokia pat turtinga ir pajėgi, kaip J. A. Valstybės".

Streikininkus baus kaip kriminalistus

Roma. — Italijos vyriausybė pareiškė, kad atsiskyrimas iškrauti Amerikos prisiūnčiamus ginklus arba bet kurie sabotazo aktai bus laikomi kaip kriminaliniai veiksmai, nukreipti prieš krašto saugumą, ir už juos bus atitinkamai baudžiama. Vyriausybės nusistatymu, Amerikos prisiūnčiami ginklai yra kaip tik geriausia priemonė taikai išsaugoti.

Numušė sovietų lėktuvus

Topei, Formoza. — Kinų nacionalistų karo pranešimuose balandžio 8 d. nurodoma, kad tą dieną bombarduoti Šanchajū, oro kautynėse buvo numušti 25 bombonešiai su SSSR (Sovietų Rusijos) ženklais.

Suglaustos žinios

▲ Izraelio valstybės teisingumo tribunolui Olandija įteikė pareiškimą, siūlydama peržiūrėti Kristaus bylą, kurią neteisingai išsprendė senasis žydų teismas.

▲ Kun. Arturui Brassard iš Worcester, Mass., kuris dabar yra Maskvoje, bolševikai nelaido Mišių atnašauti nė per Velykas.

▲ Kardinalas Mindszenty, kaip tvirtina sklindančios žinios iš anapus "raudonosios sienos", esąs Budapešto kalėjime jau miręs?

▲ Berlyne Vakarų sąjungininkai sudarė vieną karinį štabą ginti miestui, jei komunistų demonstracijos imtų grėsti taikai.

▲ Kominformas, komunistinių kraštų tarptautinė sąjunga, vėl pradėjo smarkiai pulti jos pasmerktą Jugoslaviją. Rengiamasi ir kariniams veiksams.

▲ Van Zeeland, Belgijos katalikų partijos vadas, senas politikas ir karaliaus Leopoldo artimas draugas, bando sudaryti naują ministrų kabinetą, kad užbaigtų vyriausybės krizę.

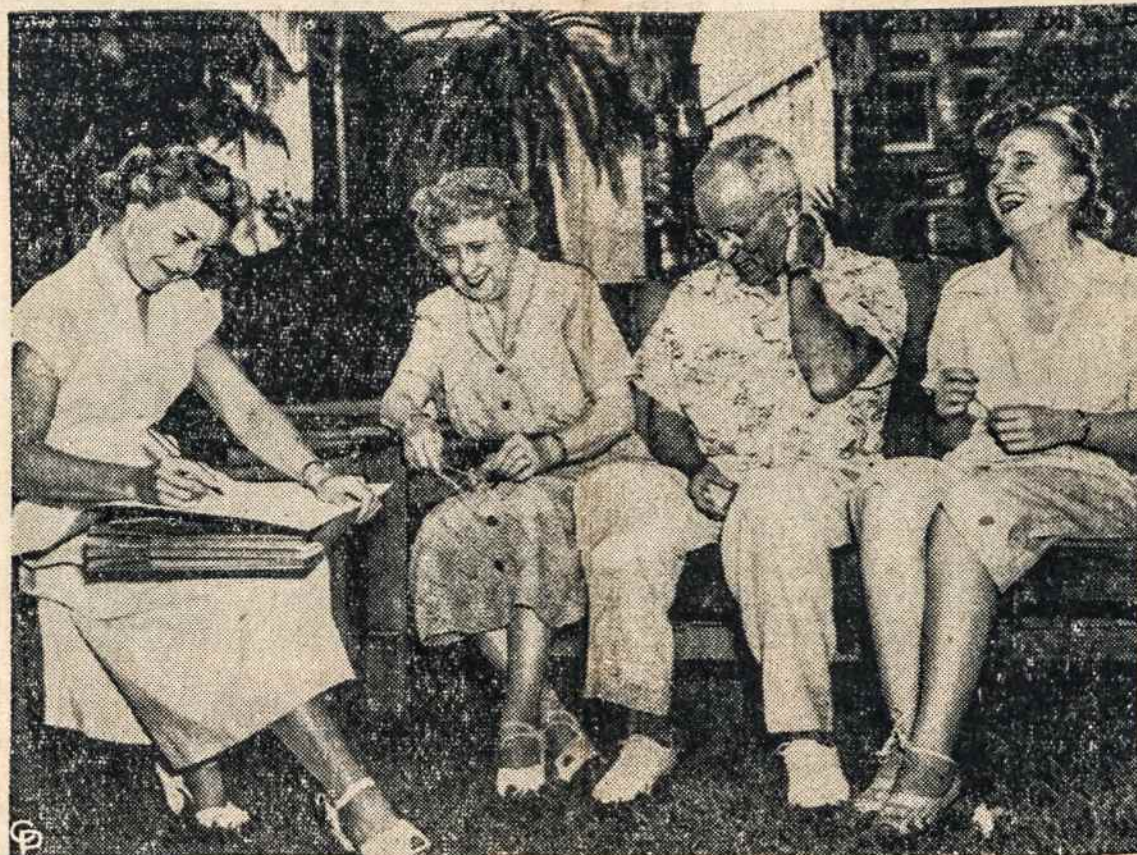
▲ Etiopijoje, tam puslankinių žmonių krašte, bolševikai laiko 800 žmonių atstovybę, arba geriau, "penktosios kolonos štabą negrams Afrikoje drumsti".

▲ Čekijos 8 lakūnus, kuriuos Pragos vyriausybė reikalavo gražinti atgal, kaip "nusikaltėlius, pabėgusius nuo baismės", JAV atsiskak išduoti (O anglai prieš mėnesį vežė atgal pabėgusį jugoslavų lakūną, kuris pakeliui išsoko iš nusiūdė).

▲ Amerikiečių povandeninis laivas "The Pickerel", vadovaujamas kapt. Paul Schratz, atplaukė iš Hongkongo į Honolulu, išbūdamas po vandeniu 21 dienas ir nuplaukdamas 5200 mylių. Ilgiausia tokia kelionė laivininkystės istorijoje.

▲ Vakarų ambasadoriai Maskvoje prieš Velykas buvo susirinkę pas JAV ambasadorių Allen G. Kirk pasitarti. Dalyvavo D. Britanijos, Prancūzijos, Belgijos, Italijos ir Olandijos atstovai.

▲ Žuvo 110 žmonių Brazilijoje (Rio de Janeiro), sugriuvus tiltui ir traukiniui nusiritus į upę.

Gyventojų surašinėtoja apklausinėja prezidentą Trumaną ir jo šeimą (Key West, Fla.)

Siūlo nutraukti santykius su Sovietų Rusija

Washington, D. C. — Grįžęs iš kelionės po Europą kongresmanas Christian A. Herter (Boston, Mass.) aplankė valstybės sekretorių Dean Achesoną ir pasiūlė jam rimtai pasvarstyti, ar nebūtų pats laikas nutraukti JAV diplomatinius santykius su Sovietų Rusija. Amerikos visuomenei tuo būtų parodyta, kaip įtempta ir pavojinga dabar yra tarptautinė padėtis, į ką nevisi dar kreipia dėmesio, kol palaikomi ryšiai su Sovietų Rusija ir pakenčiama jos destruktivinė akcija Jungtinių Tautų Organizacijoje ("veto").

Kongresmanas Herter nurodė kai kuriuos bręstančius įvykius, kurie tarptautinę padėtį greitai gali dar pasunkinti. Jis paminėjo komunistų rengiamą provokacines demonstracijas Berlyne, bolševikų ruošimą nutraukti derybas dėl taikos sutarties su Austrija, jų pasirėmimą užpulti Formozos salą arba Hongkongą, prisidengiant kinų komunistų vardu.

Kongresmanas Herter, žurnalistų užklaustas,

atsiskak nurodyti, kokį įspūdį jo pasiūlymas padarė pačiam Achesonui. "Šito, — jis sakė, — aš negaliu minėti nei diskutuoti".

Du žuvo lėktuvo katastrofoje

Leicester, Mass. — Lengvas sportiškas lėktuvas, savininko Robert Laforce, gyv. Worcester, Mass., vairuojamas, atsitrenkė į elektros vielas ir sudužo. Vairuotojas pavojingai sužeistas, o kartu su juo važiuavęs keleivis užmuštas. Jurgis Stermikas, 25, lėktuvo vairuotojas, kurio namai buvo visai arti nelaimės vietos, elektros buvo sudegintas.

Velykų šventės Maskvoje

Maskva. — "New York Times" korespondentas iš Maskvos praneša, kad šiemet, staiga atšilus ir pavasariu Velykoms sutapus su švenčiamomis visam pasaulyje, ir Maskvoje pasireiškė visiškai velykinės nuotaikos. Tai buvo viena iš taikiausių ir maloniausių dienų, kuri seniau buvo nepaprastai iškilingai šven-

SENATAS PAKEITĖ DP BILIŲ

Washington, D. C. — Senatas 48 balsais prieš 15 priėmė prezidento Trumano pasiūlytą DP biliaus pakeitimą. Ligi šiol Baltijos kraštų ūkininkams taikyta pirmenybė Senato panaikinta ir perleista kariams, kovojusiems sąjungininkų pusėje. Iš jų daugiausia yra lenkų, dabar esančių Anglijoje (apie 18,000).

Be to, numatoma įsileisti keli tūkstančiai jugoslavų, 5000 našlaičių, 4000 kiniečių ir 54,744 vokiečių, gyvenusių prieš karą Lenkijoje, Čekijoje ir kituose kraštuose, iš kurių jie buvo išvyti.

Šiuo pakeistu įstatymu būtų įsileista ligi 1951 m. birželio mėn. 30

d. 359,000 tremtinių (anksčiau buvo numatyta 205,000 ligi š. m. birželio mėn. 30 d.).

DP biliaus pakeitimą turės dar svarstyti Atstovų Rūmai.

Išvyko iš Airijos 135 DP

Cobh. — Didįjį šeštadienį giedodami velykinės giesmės išėdo į laivą "Samaria" ir išplaukė į Kanadą antra didžioji grupė Baltijos bėglių (135 asmenys), kurie dar spalio mėn. čia buvo atplaukę menku laiveliu, sprukdami nuo bolševikų spąstų Švedijoje. VISO JŲ BUVO 381 ASMŪ, PALIKO DAR 60.

Minios maldininkų lankė Jeruzalę ir Romą

Roma. — Pranešimu iš Romos, šiais Sv. Metais buvo nepaprastai didelis antplūdis maldininkų Jeruzolimoje ir Romoje visą Didžiąją Savaitę.

Tūkstančiai maldininkų, — katalikų, protestantų ir pravoslavų, — buvo susitelkę Jeruzolimoje, kur meldėsi įvairiausiomis kalboms bei apeigomis ir lankė Kristaus Kančios nužymėtas vietas. Maldininkams reikėjo eiti pro spygliais aptvertais ir tankų suraustas gatves, kuriose dar neseniai kovėsi arabai su žydais, ir kaip tik tai tose pačiose vietose, kur lašėjo Kristaus kraujas už žmonių išganyką ir taiką. Katalikai, prašydami Viešpaties taikos, meldėsi Kalvarijos kalno koplyčioje, iš kurios pamaldos Velykų rytą buvo transliuojamos į visą pasaulį. Maldininkų antplūdis, netilpęs nakčiai Jeruzolimoje, vakarais skirstėsi į Betliejų, Jerichą, Negyvosios jūros pakraščius ir Judėjos kaimus.

Tuo pačiu metu Romoje buvo suplaukę apie 100,000 maldininkų iš Italijos ir kitų krštų. Didžiosios Savaitės pamaldos šv. Petro Bazilikoje, dalyvaujant apie 30,000 žmonių ir pačiam popiežiui Pijui XII, kuris atrodė kiek išvargęs, tačiau budrus, paliko didelį įspūdį ir gilių išgyvenimų.

Velykų rytą popiežius Pijus XII kalbėjo iš šv. Petro Bazilikos balkono į 450,000 minią ir suteikė palaiminimą Urbi et Orbi. Popiežius pabrėžė būtiną reikalą pasauliui persiimti Evangelijos dvasia, be kurios jokia taika nėra įmanoma.

NEMALONI SUKAKTIS, BET PAMOKANTI

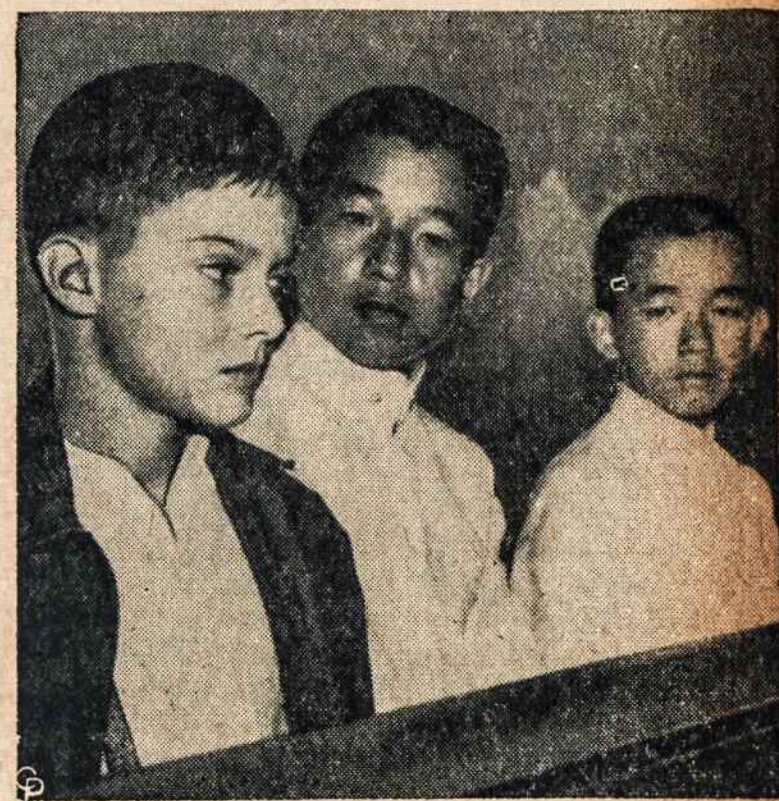
Oslo, Norvegija. — Šiemet Velykų pirmoji diena Norvegijoje sutapo su dešimtmečiu, kai Hitleris ją užpuolė ir pavergė (1940 m. balandžio 9 d.). Norvegijoje ji praėjo beveik neatžymėta. Oficialūs sluoksniai pareiškė, kad tauta ir taip gerai prisimena tą nelaimę ir penkių metų žiauriųjų nacių okupaciją. "Ta diena — 1940. IV. 9. — mus pamokė, kad pasitikėjimas taika Norvegijai būri nelaimė. Ji mums parodė, kad negalima krašto laisvės ir nepriklausomybės remti tik improvizuota apsauga".

Tą patį pareiškė ir Norvegijos ambasadorius JAV Wilhelm Muntze de Morgenstjerne amerikiečių laikraščiams. Jis pasidžiaugė dar Atlanto Sąjunga, kuriai Norvegija priklauso,

ir Maršalo planu, kuris padėjo kraštą atstatyti. Šia proga tenka priminti, kad naciam pasidavęs norvegas Quisling savo vardą paliko istorijai suteptai. Šiandien "kvislingais" vadinami visi savo krašto išdavikai.

Katalikas paskirtas rimtoms pareigoms

Washington, D. C. — Atominės komisijos nariu ir laikinu vedėju, pasitraukus David E. Lienthal, paskirtas Thomas E. Murray, inžinierius išradėjas. Jis yra katalikas, popiežiaus apdovanotas šv. Grigaliaus ir Maltos riterių kryžiais. Yra 48 metų, augina septynius sūnus ir keturias dukteris. Aktyviai dalyvauja katalikiškose labdaros draugijose.

Pirmą kartą nuo amerikiečių Japonijos okupacijos pradžios generolo MacArthur'o sūnus (kairėje) Arthur susitinka su imperatoriaus sūnumis: viduryje — Akihito ir Mahito.

Statybos darbininkų unijos pasirašė sutartis

Boston, Mass. — Amerikos Darbo Federacijos namų statybos darbininkų unijos pasirašė dviem metams sutartis su kontraktorais. Nujos sutartys paliečia daugiau kaip 30,000 Massachusetts namų statybos darbininkų. Darbininkai laimėjo didesnes algas ir geresnes darbo sąlygas be jokių grasinimų ir streikų.

Apie 21,000 darbininkų, kurie dirba Massachusetts viešelių staty-

boje, gaus 12 su puse centų daugiau į valandą: 7 su puse centus nuo 1950 m. balandžio 1 d. iki 1951 m. kovo 31, o kitus 5 centus — nuo 1951 m. balandžio 1 d. iki 1952 m. kovo 3 d.

Kiti 7500 Bostono statybos darbininkai gaus 10 centų daugiau, o apie tūkstantis darbininkų 15 centų daugiau į valandą. Dirbantieji prie elektros įrengimų ir kitokių darbų gaus 10 centų daugiau.

NORI SUDARYTI BENDRĄ DARBININKŲ SAJUNGĄ

Washington, D. C. — Philip Muray, CIO prezidentas, pasiūlė planą suvienyti visas darbininkų organizacijas. Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas William Green principu tam planui pritaria. Taip pat pritaria A. J. Haynes, CIO mašinistų unijos pirmininkas, ir John Lewis, angliakasių unijos pirmininkas.

Atrodo, kad gali susidaryti galinga darbininkų sąjunga. Jeigu tokia sąjunga susidarytų, tai būtų pašalinti visi nesuipratimai ir darbininkai būtų nulemiantį pajėga politikoje.

Pataria sustiprinti Alaskos Apsaugą

Washington, D. C. — Gen. Dwight Eisenhower pataria sustiprinti Alaskos apsaugą. Jis pataria turėti moderniausias radaro tinklą ir gerai apginkluotus būrius. Taip pat jis pataria sumoderninti dabartinius tankus.

Daugiau mokės už darbą kalėjime

Boston, Mass. — Padidintas mokėstis už darbą kalėjime kaliniams, kurie, nepajėgdami ar nenorėdami pinigines baudas sumokėti, turi už tai atidirbti kalėjime. Ligi šiolei už kalėjime darbo dieną buvo skaitoma \$0.50. Tokių būdu už ne-

DABARTINĖ LRKSA VADOVYBĖ

Iš kairės į dešinę sėdi: red. Leonardas Šimutis, pirmininkas; kun. Jonas F. Baltusevičius, Scranton, Pa., dvasios vadas; Vincas T. Kvefkas, Wilkes Barre, Pa., sekretorius. Stovi: M. Zujus, "Garso" redaktorius ir administratorius; Jurgis K. Venslovas, Cleveland, O., izdo globėjas; adv. Jonas J. Grigalius, Boston, Mass., vice pirm.; Vincas Ambromaitis, Tamaqua, Pa., izdo globėjas; Petras Karašauskas, Plymouth, Pa., izdininkas. Lietuvių R.R. Susivienijimo Amerikoje centro būstinė yra Wilkes Barre, Pa. (73 East South St.).

ŠVENTASIS TĖVAS LAIMINA LIETUVIUS TREMTINIUS

Kirchheim, Vokietija — Vyriausias Lietuvių Tremtinių Sielovados Tvarytojas Kanauninkas Feliksas Kapočius š. m. kovo mėn. 22 dieną gavo iš Apaštališkos Nuncijatūros Vokietijoje raštą, kur sakoma:

"Jo Ekscelencija Msgr. Montini, raštu 1950 m. kovo mėn. 15 d., praneša iš Valstybės Sekretorijato, kad Jūsų pranešimas apie lietuvių tremtinių padėtį Vokietijoje buvo smulkiai Valstybės Sekretarijato išžiūrėtas. Ir pats Jo Šventybė asmeniškai teikėsi atkreipti į tai dėmesį ir pavedė Valstybės Sekretorijatu išperduoti Jums, didžiai gerbiamas Kanauninke, Jūsų bendradarbiams kunigams ir visiems Jūsų tautiečiams paguodą teikiantį Jo Apaštališką Palaiminimą".

Atlanto gynybos planas

Haga, Olandija — Šiaurės Atlanto sąjungos krašto apsaugos ministe-

rių konferencija vienbalsiai priėmė papildytą strategiską planą, kurį pasiūlė kariuomenės štabų viršininkai tam, kad galima būtų atremti bet koki Rusijos puolimą Vakarų pusrutulyje. Krašto Apsaugos ministerių susirinkimui vadovavo Louis Johnson, Jung. Valstybių gynybos sekretorius. Jis pareiškė, kad Šiaurės Atlanto sutarties organizacija "nuo planavimo perėjo prie tikrovės".

Negrai ėjo 200 mylių pėsti

Kinston, N. C. — Kai čia atvyko afrikietiš negrų vysk. Juozapas Kiwanuka, tai į jo atnašaujamas šv. Mišias rinkosi apylinkės negrai, nuedami pėsti net 200 mylių. Vysk. J. Kiwanuka pareiškė, kad jo diecezija

Kviečiamas Lietuvių Rašytojų suvažiavimas

Š. m. balandžio m. 4 dieną Bostone buvo susirinkę JAV Lietuvių Rašytojų ir naujakūrių Lietuvių Rašytojų Draugijų Valdybos. Posėdyje tartasi įvairiais organizaciniais ir kultūriniais klausimais, kuriems išsamiau aptarti š. m. gegužės m. 6-7 dienomis Bostone, Mass., kviečiamas visų šiuo metu Amerikoje gyvenančių lietuvių rašytojų suvažiavimas.

Tarp pagrindinių suvažiavimo darbotvarkės punktų numatoma abiejų rašytojų draugijų reorganizavimas, Kultūros Fondo reikalai, naujos valdybos rinkimas ir kt.

Plačiau apie suvažiavimo vietą, laiką ir kt. rašytojai bus painformuoti artimomis dienomis.

JAV Liet. Rašytojų ir Tremtinių Liet. Rašytojų Draugijų Valdybos.

PADEKA

Savo ir šeimos vardu reikiu gilia padėką p. Onai Jusinas, gyv. 39 Wilson St., Hartford, Conn. už šelpimą siuntiniais mums dar gyve-

Afrikoje (Ugandoje) yra laikoma misijų kraštu, bet ji katalikiškesnė už N. Carolina. Taigi, trūksta tik pasiaukojusių Kristaus apaštalu, bet netrūksta negrų nuosirdumo ir meilės Kristaus mokslui.

Pasisekė apginti lietuvaitei našlaitę

Berlynas — Jung. Valstybių istaigos pagaliau išdavė leidimą lietuvaitei našlaitėi Teresei Strainskaitei, kuri jau seniai turėjo atvykti Amerikon pas savo globėjus Thomas Miller Chicagoje, pasižadėjusius ją idukrinti. Tačiau rusų repatriacinė komisija buvo pareikalavusi ją gražinti Lietuvon, kaip sovietų pilietę. Šios rusų pretenzijos po ilgai trukusios kovos buvo atmetos. Galimas daiktas, kad labai artimoji ateity ji bus atvežta Amerikon lėktuvu jos naujesiems globėjams.

nant Vokietijoje, o ypač už sudarymą buto ir darbo garantijų, kurios įgalino atvykimą į šią laisvės šalį.

Ponia O. Jusinas, būdama našlė ir turėdama daug rūpesčių su savo šeima, vis dėlto širdingai priėmė mus, kaip savo artimiausius žmones, į savo namus ir globojo ištisus 6 mėn., net nesutikdama imti už pirmųjų savaičių maitinimą ir patalpas jokio atlyginimo. Per visą laiką p. A. Jusinas ir visa jos šeima parodė tiek daug rūpestingumo, širdies bei supratimo mūsų šeimai, kad mes visada liksime dėkingi.

Didi padėka p. Povilaitienei už rūpestį ir globojimą mūsų abiejų vaikučių.

P. O. Jusinas yra tikrai didelės pagarbos nusipelnusi. Ji šelpė net 11 šeimų Vokietijoje, o dabar aktyviai dalyvauja BALF'o šalpos darbe ir lietuviškame organizaciniame veikime.

Ta pačia proga reikiu padėką p. W. Kortinaičiui ir ponai už jų rūpestį ieškant mums darbo. Didi padėka taip pat p. W. Kadis šeimai ir p. Jonui Medoniui už visokiariopą paramą.

Su gilia pagarba Zigmantas Strazdas ir šeima. Hartford, kovo 30 d., 1950.

LENKŲ LAIKRAŠČIAI APIE LIETUVĄ

Lenkų laikraštis "Gwiazda" Philadelphia, Pa., rašo:

PAMALDOS UZ LIETUVĄ

Vietos kunigai, vadovaujant seniausios lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonui, kun. Ignui Valancūnui, pradėjo metines pamaldas, "Šventąja Valanda" už Lietuvos išlaisvinimą iš bolševikų vergijos. Pamaldoms pritarė ir jas patvirtino kardinolas Daugherty. Pamaldos buvo laikomos sekmdienį 5 kovo, popiet, 3 valandą. Į tas pamaldas suvažiavo dvasininkų ir pasauliečių iš artimųjų ir tolimųjų Philadelphijos, Pensylvanijos, New Jersey, Delaware apylinkių. K.V."

SUNKI LIETUVIŲ BŪKLĖ

Lenkų laikraštis "Dziennik Chicagowski" paduoda žinutę iš Romos, 2 kovo (J. C.)

Aplinkiniai keliais pasiekė Romą patvirtintos žinios apie baisią lietuvių tautos, jėga įjungtos Sovietų Rusijon, nelaimę. Vienintelis užsilikęs Lietuvoje Panevėžio vyskupas, Kaz. Paltarokas priverstas slapstytis savo vyskupijos miškuose ir pelkėse. Už jo galvą bolševikai paskyrė premiją. (Paskučiausios, dar nepatvirtintos žinios sako, kad ir jis jau kalėjime miręs. Vertėjas).

Bažnyčios ir koplyčios beveik visos sunaikintos. Kunigai ir vienuoliai išvežti, daugelis jų nužudyta. Blogiausia, tai išvežimas į Sibirą. Nuo praeitų metų prekinį vagonų vilkstinės, prigrūstos lietuvių, nuolat rieda į rytus ir dingsta Azijos stepėse. Šios žiemos metu išvyko į Rusiją daugiau, negu 800 traukinių, pripildytų vyrais, moterimis ir vaikais. Bolševikai likusias sodybas užpildo kolonistais, atvežtais iš Azijos. Ta jų niekšybė vis garsiau šaukiasi dangaus keršto.

Lenkų laikraštis "America-Echo" kovo 26 d. laidoje patalpino straipsnį apie pagrindinio sąjūdį Lietuvoje.

Washington, D. C. Kongresmanas Flood, laisvosios Lietuvos draugas, paarsino, kad Pogrindžio Sąjūdis kreipėsi į U.S.A. prašydamas pagalbos karinei akcijai prieš Sovietų Rusiją. Jau ir dabar lietuvių būriai, ginkluoti moderniais ginklais, slapstosi miškuose ir daro užpuolimus ant mažesnių Sovietų armijos dalinių ir NKVD. Tame darbe jiems talkininkauja lenkai, estai ir latviai. Sąjūdis, mano suaktyvinti veikimą pavasari, ypač gegužės ir birželio mėnesiais, kai bus galima gerai pasislėpti laukuose ir jajuose. Todėl tas judėjimas kreipiasi į U.S.A., kad padėtų ir pasiųstų naujų ginklų, radio aparatų, amunicijos ir bendrai sprogstamos medžiagos.

Judėjimas yra žinomas "Miško Brolių" ir "Slapukų" vardu. Lietuvių bendruomenė Amerikoje remia tą judėjimą.

Pogrindžio Sąjūdis praneša, kad iki šiol (praeitų metų) Maskva išvežė iš Lietuvos 550,000 lietuvių, o likusioji dalis griebėsi ginklo, kaip paskutinės priemonės, nes mato, jeigu jie to nedarys, tai visa Lietuvių tauta bus išvežta. Lietuviai nori atkreipti amerikiečių dėmesį į nelaimingą Lietuvą ir lietuvių likimą, nurodydami, kad vokiečiai išvežė ar išvežė 250,000 lietuvių, o dabar rusai išvežė 550,000 gyventojų. Taip, kad dabar Lietuvoj belikę tik pusė gyventojų. Rusai, vieton išvežtų lietuvių, atgabena mon-

golus ir jais nori visą Lietuvą kolonizuoti.

Tragedija yra ta, kad Rusija greičiau sužinos apie tą prašymą pagalbos, negu Amerika suspės jos atsiųsti. Rusija pasistengs, kad Lietuva negautų jokios pagalbos, o Maskva iš savo pusės tik pagreitins ir padidins lietuvių persekiojimą, ir bus dar blogiau Lietuvoje, negu dabar. Kongresmanas iškeldamas tą Lietuvos pogrindžio prašymą aikštėn, nepasitarnavo Lietuvai, o tik pakenkė. (Iš viso tai labai atsiduoda komunistinė provokacija, tai yra priedanga dar žiauresnei lietuvių deportacijai: girdi, jie net prašo Amerikos pagalbos. — Vert.).

Nors bolševikai giria Lietuvos gyvenimą, tačiau tikrovėje yra baisiausias skurdas ir nedateklus, kokio neatsimena ir seniausi žmonės. Nuolatos atbėgdami pavieniai žmonės iš Lietuvos, pasakoja, kad gyvenimas taip pablogėjęs, kad visa liaudis patekusi į didžiausią vargą. Tūkstančiai žmonių išvežta į Sibirą ar į Rusijos gilumą. Seimos sugriautos, išdraskytos. Nuolatiniai policijos persekiojimai ir siautėjimai. Užsienyje skleidžiama sufalsifikuota statistika, kad pataisius tą taip blogą ispuđį.

M. i. K.

ATVIRAS LAISKAS

3323 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois 1950 m. bal. 3 d.

Kun. P. M. Juras 366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Didžiai Gerbiamas Kunige:

Šia proga noriu pasveikinti Jus už tą kilnų darbą kurį Jūs atlikote išleisdamas Stasio Šimkaus rinktines lietuvių liaudies dainas. Gavus šią dieną šį puikų leidinį, tikrai nudžiugau, nes giliai įvertindama mūsų liaudies dainų turta, ir ypač brangindama Stasio Šimkaus kurybinę sielą ir gabumą, džiaugiuos, kad juo daugiau Amerikos lietuvių dainos mylėtojų turės progos pažinti ir naudotis tuo kultūrinu turtu, kurį šviesios atminties kompozitorius Šimkus paliko.

Gražesnio paminklo nebegalima pastatyti jam žinimui Šimkaus vardo, kaip kad duoti jo sukurtoms dainoms ir muzikai progą skambėti po platųjį pasaulį.

Dėkodama Jums už Jūsų brangias pastangas lietuvių kultūros naudai, ir linkėdama Jums geriausios sveikatos ir pasisekimo visuose Jūsų darbuose, pasilieku,

Su gilia pagarba, Nora M. Gugienė.

Louis Blum, prancūzų socialistų partijos vadas, daug kartų buvęs ministru pirmininku, miręs praėjusią savaitę.

Ką tik išėjo iš spaudos Stasio Šimkaus 33 LIAUDIES DAINOS. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus ALGIS ŠIMKUS

Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00

Užsakymus siųskite: DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston 27, Mass.

Šiuomi siuntiu š... ir prašau man prisiųsti egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas Adresas

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston
Mass. under the Act of March 3, 1879.Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section
1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav-tęi metams \$3.50

DARBININKAS

166 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Maskva ir Miunchenas

Kaip žinome, 1939 m., Chamberlainas buvo nuvykęs į Miuncheną, kur mėgino nuolaidumu nuraminti politinį Hitlerio alkį. Padaręs keletą sutarčių, manė savo uždavinį sėkmingai atlikęs. Britai labai džiūgavo dėl jo diplomatinio laimėjimo. Ir kur čia nesidžiaugsi: visai be kraujo sustabdė Hitlerio norą kariauti. Chamberlainas buvo įkeltas į garbės sostą. Spauda nebežinojo, kaip čia jį tinkamiau išgarbinti. Vienoj knygoj, paskirtoj Chamberlainui išaukštinti, ir užvardintoj „Žmogus, kuris padarė taiką“, štai kas buvo parašyta:

„Pirmą kartą istorijoj visos žmonijos balsas padarė lemiantį nuosprendį tokiu momentu, kada karo šešėlis grėšė jų gyvenimui. Atsirado vyras, kurs tą balsą sėkmingai išreiškė pačioj paskutinėj valandoj, kuomet galimybė susitarti buvo jau beveik išslydusi iš politišku rankų, o visų kraštų karo mašinos jau buvo pradėjusios riedėti į mirtingą žygį. O kas sykį padaryta, gali būti pakartota. Dabar žmonija žino savo galią. Politikai jau suprato, kad galima sukelti visuomenės nuomonę taikai arba karui. Ir tas, kurs sugeba taip sėkmingai pasukti visų mintis į taiką, užsitarnauja didesnės garbės negu didžiausių mūsų laimėtojai“.

Dabar tie žodžiai atrodo kaip vaikiškai išpūsta nesąmonė. Tačiau jie turi istorinę vertę. Jie siūlo išvadą, kad istorija kartojasi, ir greta Miucheno nestato Londono, bet Maskvą. Viens vardas tiesa, atpuola, bet dalyko esmė lieka ta pati. Močiutė istorija rašo labai pamokinantį faktą, kad su tokiais tipais, kaip Hitleris ir Stalinas, daryti sutartis neišsimoka, nes jie įveda į politiką banditiškus dėsnius: daryt sutartis žodžiu ir plunksna, ir jas laužyt — kuklos vaidžiu.

Chamberlainą gal be reikalo visiems laikams ant juoko paliko. Jis gi nežinojo, kad Hitleris taip pasiels. Tegu politikoj visur yra veidmainyščių, apgaulių ir suktybių, bet vis gi ne tokių begėdiškų.

Ar šiaip, ar taip, Anglijos lordas tokios staigmenos nesivaizdavo. Jis nebuvo toks naivus, kad nesuprastų, jog išpaustas į Vokietijos kuprą lenkų koridorius turi išsaukti karą; tačiau jis turėjo, teisę tikėti, kad padarytoji su Hitleriu sutartis nustums karą kokiems dviem trim metams. Toks mažas laimėjimas nebūtų buvęs vertas tokio išpūsto išgarbinimo, bet vis dėlto būtų buvęs laimėjimu. Chamberlainą netenka per daug kaltinti, kad nesuprato Hitlerio klastingumo. Pirmoji klaida bent tiek dovanotina,

Šventas Tėvas apie dabarties laikus

Paskutinėje savo enciklikoje, kurią Šv. Tėvas išleido kovo mėn. 11 d. ragindamas visus katalikus Kančios Sekmadienį melstis ir prašyti Dievo pasigailėjimo, atkreipia dėmesį į mūsų laikų negeroves ir Bažnyčios persekiojimą. Pralaidę tas enciklikos vietas, kurios buvo skirtos Kančios Sekmadieniui, norime atkreipti dėmesį į tuos popiežiaus Pijaus XII žodžius, kuriais jis apibūdina dabartinę padėtį ir šventųjų Metų reikšmę.

Pirmiausiai šv. Tėvas pareiškė, kad šventieji Metai jau suteikė Jam ne vieną kartą paguodos ir džiaugsmo? Jau dabar iš visų pasaulio kraštų plaukia tikinčiųjų minios į Romą. O tai yra tik pradžia. Prasidėjus malonių metų laikotarpiui maldininkų bus dar daugiau. Jie vyksta ne vien tik atpirkti savo kalčių, bet taip pat ir permaldauti už pasaulio nuodėmes ir išmesti visuomenės grįžimo prie Dievo. Ne tik tada galės gimti tikroji širdies ramybė, pilietinė santaika ir tautų gerbūvis. Tačiau nežūrint viso to, — tęsia Pijus XII — netrūksta taip pat baimės ir nerimo priežasčių, kurios kelia liūdesio Jo tėviškai sielai.

„Pirmiausiai, nors jau beveik visur pašibaigė karas, tačiau dar vis nesulaukiame taip trokštamios taikos, taikos pa-

kad ji buvo paremta žmogiškumu, o tik nejučiomis susidurta su smurtu.

Bet kuo pateisinti tos pačios klaidos pakartojimą? Juk gerai žinomi Stalino planai ir jo taktika. Jis nesislepia, kad nori pavergt pasaulį; kad komunizmas negali sugyventi su demokratija, nes jų siekimai ir tvarka diametraliai priešingi; kad bolševikai su nebolševikais turi mirtinai kovoti (jei priešas nepasiduoda, reikia jis sunaikinti — juk tai patentuotas komunistų šūkis), o vis dėlto vėl vyksta naujas apie despotą tūpčiojimas — Maskvą ir Miunchenas.

K.

stovios ir tvirtos, kuri sėkmingai galėtų sudeginti daugybę vis augančių nesantaikos priežasčių. Daugelis tautų karas nuo karto vis daro kliūčių. Bemažėjant pasitikėjimui, lenktyniaujama ginkluotis. Visų sielos yra kupinos baimės ir neaiškumo. Toliau šv. Tėvas sako, kad Jo manymu viso blogio šaknys glūdi tame, kad neretai tiesa pakeičiama melu ir melas naudojama, kaip ginčų priemonė.

Daug kas religijai neskiria jokios reikšmės ir jos visai nepaiso. Kitur ji šeimos ir visuomenėje tiesiog ginama, kaip senų prietarų liekana. Aukštinama privati ir vieša bedievybė ligi tokio laipsnio, kad pašalinio Dievą ir Jo įstatymus, dorovė netenka savo pagrindo. Spauda taip pat per daug dažnai vulgariausiu būdu niekina religinį jausmą ir tuo pačiu metu platina begėdiškiausią pasileidimą. Ji tuo būdu skatina ir traukia į nedorybes trapius vaikus ir paliktą sau pačiam jaunimą. Iš viso to plaukia neapskaičiuojami nuostoliai. Organizacija ir puoselėjama ištisos eilės prievartavimų, sąmyšių ir maištų, kurie ruošia ūkio griuvimą ir neša bendram labui nepataisomus nuostolius.

„Ypač turime apgailestauti, sako šv. Tėvas, kada daugelyje tautų yra žeidžiamos, ir mindomos Dievo, bažny-

nos ir pačios žmogaus žmogaus prigimties teisės, Dievui pašvestieji Tarnai, net aukščiausių laipsnių, yra išmetami iš savo vietų, tremiami, kalinami, arba jiems kliudoma atlikti savo pareigas“. Už tai šv. Tėvas skelbia pasauliui apie oficialiųjų cenzūrų prievartą ir kontrolę, kuri vykdoma prieš katalikiškąsias mokyklas ir katalikiškąją spaudą. Dėl to yra būtina — tęsia šv. Tėvas — siųsti į Dievą karštas maldas ir vėl šauktis tų dėsnių iš kurių vien tegali ateiti protams šviesa, sieloms ramybė ir santaika, tarp įvairių visuomenės klasių tikras teisingumas.

Kunigams, ypač šiais šventaisiais Metais, yra skirtas uždavinys nesigailėti jokių patsangų darbuojantis, kad jiems patiktos sielos nusikračiusios visokio šališkumo ir aistringumo, dalyvautų krikščioniškajame gyvenime. Kur jie nepajęgtų priderama i pasirūpinti, turi ateiti ir pagalbą Katalikiškosios Akcijos kovotojai.

Toliau, šv. Tėvas, paraginęs tautų valdytojus apmąstyti, kad taika yra išminties ir teisingumo padarinys, juos taip pat kviečia pergalvoti, kad jie turės duoti apyskaitą ne tik prieš istoriją, bet ir prieš amžinojo Dievo teismą. „Tie kurie pilnomis rankomis — tęsia Pijus XII — barsto pavudo, nesantaikos ir nesugyvenimo sėklą, kurie slapta ar viešai kursto mases ir šaukia jas į revoliuciją, kurie tuščiais pažadais apgaudinėja minias ir taip linkusias į neramumus, turi taip pat suprasti, kad krikščioniškųjų dėsnių reikalavimas teisingumas, tarp visuomenės klasių pusiausvyros ir broliškos santaikos saugot o j a s, yra pasiekiamas ne jėga

Karinė konferencija Hagoje. Ją atidaro J.A.V. gynbos sekretorius Louis Johnson; iš kairės sėdi britų karo štabo viršininkas marš. Sir William Slim, iš dešinės — Gen. Omar N. Bradley.

ir prievarta, bet teisės keliu. Bendra malda išmelstos, Aukščiausios Šviesos vedini, tegul visi įsitikina, kad vienas tik Dieviškasis Išganytojas tegali suderinti tokią daugybę bausių nesutariamų. Už tai su tikėjimu, meile ir viltimi siunčiame Jam savo maldas. Telpa pažvelgia Jis atlaidžiai į tiekos nelaimių slėgiamą žmoniją, plakamą tokiomis gaudinimais ir tokia daugybe nesantaikos bangų. Jo šviesoje teišryškėja blogųjų melai ir tebūna pažemintas įtūžęs išdidžiųjų akiplėšiskumas. Turtingieji tebūna atvesti į teisingumą, didžiadvasiškumą ir meilę. Neturtėliai ir vargšai te-paima pavyzdį iš Nazareto šeimos, kuri pelnėsi duoną kasdieniniu darbu. Galop tie, kurie tvaroko visuomenės reikalų tegul įsitikina, kad nėra tvirtesnio visuomeninio pagrindo, kaip krikščioniškasis mokslas ir Bažnyčios laisvės gerbimas“.

▲ Jeruzalės Kryžius. Šiomis dienomis atvyko į Istanbulą benediktinas tėv. Becquet, kuris baigia įspūdingą kelionę apie pasaulį su „Jeruzalės Kryžiumi“.

Pereitų metų Didįjį Penktadienį tas kryžius buvo pašventintas ant Kalvarijos kalno Jeruzalėje. Jis yra žmogaus didumo. Paskui šis kryžius keliavo apie pasaulį; pirmiausiai buvo nugabentas į Romą popiežiui, o paskiau aplankė Prancūziją, Angliją, Kanadą, JAV, Kubą, Braziliją, Urugvajų, Argentiją, Cile, Peru, Ekvadorą, Panamą, Costą Ricą, Havajus, Filipinų Siamą, Indostaną, Siriją ir dabar yra Turkijoje. Dar bus aplankyta Ispanija ir Portugalija. Paskui kryžius bus padėtas tam tikslui pastatytoje maldykloje Belgijoje. Tos kryžiaus kelionės tikslas išmesti taiką.

▲ Amerikos katalikų maisto siuntiniai į Austriją sudaro didesnę pusę visų siuntinių, kuriuos austrai yra gavę iš kitų kraštų per Caritas organizaciją. Iš 2 milijonų svarų amerikiečių katalikų dovanos sudaro 1,700,400 sv.

▲ Lenkijos vyskupai

įteikė savo krašto vyriausybei laišką, kuriame protestuojama prieš vyriausybės vedamą aršią kovą prieš Lenkijos bažnyčią.

SUSITIKIMAS

[7]

Jonas Gailius

7.

Mergaitė mato pažįstamų moterų veidus, mato vogčiomis pasiūnciamus žvilgsnius ir reikšmingus rankų mostus.

— Matai, — sako viena: — ir kas galėjo tikėti!...

— Taigi, šventuolėlė, mokytoja...

— Paliko visus ir nusivedė...

— Nusistovėjo... Mano, naktis, — niekas nematys ir nežinos...

Ir vaikai keistai žiūri į ją. Praeidami kartais ir nepasisveikina.

— A, panelė mokytoja! — klastingai šypsosi maisto dalintojas. — Ar tik ne su dviejomis kortelėmis?

— Ką jūs norite tuo pasakyti?! — vos beištaria Indrė.

— Tautos balsas — Dievo balsas! Žmonės be reikalo neaušina burnos, — paaiškina.

— Kas tyli, — šaukia, — jeigu norite žinoti! — beveik pro ašaras atsako.

— O, nepykit, panele! Mes visi dabar tokie!...

Indrė nieko neatsako, tik pasiima savo davinį ir eina pro nesibaigiančias žmonių eiles. Ji nenori matyti pikty žvilgsnių, nenori girdėti karčių pastabų ir negali pakalbinti savo mažutėlių.

Grįžta į mažutį kambarį, pasideda davinį ant stalo ir atsisėda kėdėn.

Kurį laiką žiūri į kukuruzinės duonos gabalėlį, paskum paglosto jį ranka, arčiau prisitraukia ir nenorom atsimeina tėviškė.

Motutė kepavo juodą, ruginę duoną. Su

nepaprasta meile tai saujai miltų ir dar didesniu tikėjimu į Dievo peninčias rankas minkydavo, dengdavo pagalvėmis rūgimui ir kurdavo pečių.

Kai kitą dieną, ant didelės, plačios ližės formuodavo iš tešlos kepalus, Indrė negalėdavo nepamąstyti, kad tai darbas, lygus skulptoriaus lipdybai: viršuje išpausdavo ilgą brūki, šonuose, suglostytuose iki šilkinio švelnumo, įrėždavo kelis statmenus brūksnelius ir spindinčiomis iš pasigėrėjimo ir džiaugsmo akimis sodindavo į pečių.

Paskutinio kepalo viršų ir šonus ypatingai dailindavo. Paskum pati persižegnoдав dideliu kryžiaus ženklui ir susitelkusiu kaip bažnyčioje veidu užbrėždavo platų kryžių ant kepalio viršaus...

Indrė atspiauna riekę kukuruzinės duonos ir atsikvanda.

Ne, čia, svetimame krašte, ji neužuoždžia stebuklingo duonos kvapnio. Ir nuostabaus, burnoje greit išsileidžiančio karnio skonio neįaučia...

Ak, čia nėra motutės, kuri suraikytų puskepalį duonos ir, kaip paausuotas, riekės sudėtų lėkštelėje.

Indrės akyse sužvilga ašaros. Gomurį smaugia kažin kokios nematomos rankos, nudžiovina visas seiles: svetimos duonos karnis netirpsta burnoje, ir ilgai ilgai ji kramto.

Staiga atsimeina, kad po pietų speciali komisija tikrina tremtinius. Ir jai liepia ateiti, kad galėtų įrodyti, jog turi teisę gyventi šitoje stovykloje ir gauti gurinėlį duonos, sviesto puoštelį ir cukraus.

Nueina prie komiteto barako.

Neramūs žmonės stovinėja būreliais ir teiraujasi, ko per patikrinimą klausia.

— Nesakykite, kad savu noru pasitrau-

kėte iš tėvynės, — pusbalsiu patarinėja Motiejūnas, kurio praeitis miglota ir niekam neaiški. — Sakykit, kad vokiečiai sugavo ir atvezė darbams.

— Kaip gi aš galiu taip sakyti! — išskleidžia rankas ūkininkas Švelnys. — Juk mano žmona į Sibirą ištremta! Negi galėjau pasilikti...

— Na, na, tik nemėgink! — perspėja Motiejūnas ir apsidairo. — Juk žinai: jie visi keturi dabar sąjungininkai. Sugražins, repatrijuos tave ir vaikus!

— Netikiu, Motiejūn! — atsikerta ūkininkas. — Juk anglai ir amerikiečiai tik iš bėdos su tuo velniu susidėjo. Jie gerai žino, kokie sovietai ir ką su mumis padarytų.

— Ei tu, žmogeli! — rikteli Dainonis, dar apyjaunis vyras. — Sakai, jie gerai žino... Nieko jie nežino ir žinoti nenori! Ana, stovykloje, kur pačioje pradžioje gyvenau, amerikiečiai su automatiniais ginklais apstojo ruselius ir prievarta sovietams atidavė. Tiesa, ne visus: dalis jų nusizūdė, dalis susipiaustė, stiklų prarijo, kad tik nepatektų tėveliui į nagus. Pats mačiau vieną. Gulėjo kraujais paplūdęs ir švokštė pro sučiauptas lūpas: „Verčiau čia užmuškite kaip šuni... Joku būdu gyvo neatiduokite!“

— Teisingai sako Dainonis, — įsikša dar vienas. — Buvau belaisvis amerikiečių zonoje. Pats laisva valia su būreliu lietuvių pasidaviau, rizikuodamas gyvybe; juk jei vokiečiai būtų suuođė, — sveikas dingęs, žmogeli! O, manai, amerikiečiai ką žiūrėjo! Sukrovė mus į sunkvežimį, sargyba apstatė, ir pas sovietus! Vos vos kailį išnešiau. Pabėgau paskutinį akimirksnį...

Indrė klausosi vyrų kalbų ir pati suabejoja: o gal nepatogu prisipažinti, kad laisva valia šimtus kilometrų į vakarus korė... Gal

reikty meluoti, kad neatimty paskutinį duonos gurinį ir tą mažutį kampeį stovykloje...

Suspausta širdimi, komiteto pirmininko paraginta, peržengia kambario slenkstį. Į ją įsisega šešios jaunų vyrų akys. Pats jauniausias, kramtydamas guminį saldainį, nusijuokia, o jo akyse sužvilga mažutės liepsnelės.

Tartum būdama tik pusiau apsirėngusi, Indrė droviai nuleidžia galvą ir susideda priekyje rankas. Jos kaktą išmuša smulkiečiai prakaito lašai. Paduoda surašytas žinias, atsidūsta ir, susidūrusi su anuo jauniausiojo žvilgsniu, vėl nuleidžia akis.

— Kada iš Lietuvos? — staiga išgirsta verėjo balsą.

— 1944 metais spalio 7 dieną.

— Prievarta išvežta?

Indrė nuleidžia galvą. Valandėlę svyruoja, paskum atsako:

— Ne, pati savo noru pasitraukiau!

— Kodėl savo noru? Gal nusikaltote savo kraštui?

“O, kad galėčiau angliškai kalbėti!“ — pamąsto Indrė: “Viską jiems pasakyciau!“

— Ne, niekad nebuvau ir nebūsiu tėvynės išdavikė! Bet sovietai — Lietuvos priešai. Jie ir mano motiną į Sibirą ištremė... Tas pats ir manęs laukė...

— Tai kaip čia dabar? — vertėjas kartoja jauniausiojo žodžius. — Motina Sibire, o jūs — Vokietijoje! Nesuprantu!

— Nebuvau namuos, Kaune mokiausi.

— O kur jūsų tėvas?

— Bėgant į Vokietiją, rusai bomba užmušė!

— Tai nenorite grįžti į savo tėvynę? — klausia pirmininkaujantis.

— Kol Lietuva sovietų okupuota, — ne! — tvirtai atsako Indrė.

PER VELYKAS BOMBOS KRITO

Nauji Tremtinių Transportai

Amerikiečiams užimant Vokietiją 1945 m.

Prieš penkerius metus Velykų laukiau su dideliu nekantrumu. Nekantrus buvo ir nedidelis vokiškas miestelis, kalnuose prisiglaudęs. Tai buvo pats Vokietijos vidurys, sena sena germanų žemė, kuri labai retai kada matė braidant po ją svetimą kariuomenę. Kas buvo matę kitados pro ją praeinant Napoleoną, jau buvo pavirtę kapinių dulkmėmis. Per pusantro šimto metų augo naujos vokiečių kartos, seno ir gyveno, o gyvendami ir kariaudami patys švaistėsi po svetimas žemes.

— Dėl manęs ji galėjo ir čia kristi, — atsiliepė vienas iš kampo. — Kas man beliko? Keli metai vargo ir du karnai, kurių neaplanksiu. Vienas kažkur Rusijoje, o antras Sacharoje. Pernai per Velykas vienas sūnus dar aplankė, o šiomet — nėra nei vieno...

— Ar tu netiki Priskėlimu? — kažkas paklausė. — Ten mes visi susirinksim, ir tie, kurie čia žemėje kūrė tūkstantinę imperiją. Girdėjai: "germanų kraujas, kurį mūsų tautos sūnūs lieja už Fiurerį, gaivins mus per amžius, mus nemirtingus, mus milžinus, mus, kuriems kito Dievo nėra"...

— Ar Hanso čia taip pat nėra? Tave tuojau nudėtų — išpėjo pirmoji moterėlė.

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

"R-r-rr!" — taip drožtelėjo jo artumoje, kad susiūbavo visas namas ir pakvipo paraku.

— Viešpatie, gelbėk! — šūkerterėjo įbėgęs Hansas.

— Šūkerterk Hitlerį! Jis tavo "prisikėlimas ir gyvenimas" — nuaidėjo žodžiai sąmyšyje. Iš degančių namų visi gelbėjosi, kur kas įmanė. Liko tik vienas žmogus su sustingusiu "Aleliuja" ant lūpų. Smilkinys buvo apvilintas per arti prikišto ginklo.

Taip pat Hanso daugiau čia niekas nematė. D.R.

■ Elena Gžvickaja vadovauja Kauno "Trikotažo" fabriku. Be fabriko direktoriaus pareigų, ji dar turi mokyti stachanovietes.

Balandžio 6 dieną į New Yorką laivu "General Haan": Adomaitis, Alfonsas į Portersville, Pa. Atkočaitis, Kazys, Antanina į Wilkes Barre, Pa. Avižius, Bronius į Providence, R. I. Babarskis, Petras, Greta, Petras į Alligator, Miss. Bagdonas, Petras į Chicago, Illinois. Barkauskas, Marija į Brockton, Mass. Blandis, Stefanija, Benigna, Albinas, Stasė, Ona, Elena į Chicago, Illinois. Butkuvienė, Antanina į Brooklyn, N. Y. Butkus, Valerijonas į Phila., Pa. Buzinskas, Valentinas, Vanda, Laimutė, Ludvikas, Konradas į Maspeth, N. Y. Chmieliauskaitė, Elena į Chicago, Ill. Čyvas, Petras į Amsterdam, N. Y. Darulienė, Grasilda į Detroit, Mich. Eigelis, Jonas, Elena į Chicago, Ill. Gasiūnas, Romualdas į So. Boston, Mass. Gečas, Tadas, Jadvyga į Cleveland, Ohio. Griškis, Stepas į Brooklyn, N. Y. Janušauskas, Jadvyga, Robertas į Detroit, Mich. Janušauskis, Vladas į Wabterbury, Conn. Janušauskienė, Benedikta į Philadelphia, Pa. Jasiunas, Juozas į Dearborn, Mich. Jokšas, Ipolitas, Valerija, Romule į Dorchester, Mass. Kaupis, Vladas į Fressoil, Mich. Klimaitis, Feliksas, Julija į Derby, Pa. Krečinas, Marija, Longinas į Northampton, Mass. Krivenas, Stasys į Brooklyn, N. Y. Laitušis, Jonas į Newark, N. J. Mackevičius, Voldemaras į Newhaven, Conn. Maleta, Petras, Akvilija, Ri-ma į Chicago, Ill.

Matulis, Vladas, Natalija, Vaclovas į Grand, Rapids. Milašauskaitė, Bronė į Chicago, Illinois. Nalivaika, Leonas į Worcester, Mass. Nastopka, Martynas, Salomėja į Chicago, Ill. Purpurienė, Emilija į Scaredale, N. Y. Reišytė, Gertruda į Brooklyn, N. Y. Rukas, Ursulė, Konstantinas, Nijolė į Hartford, Conn. Rumša, Zigmas, Ona, Antanas į Chicago, Ill. Sakalauskas, Jonas, Anelė, Albinas, Anelė, Aldona, Janina, Ona, Marė, Teresė į Norwood, Mass. Sakunas, Aleksas į Worcester, Mass. Saldaitis, Vytautas į New York, N. Y. Skrebutenas, Vytautas į S. Boston, Mass. Snarskis, Alfonsas į Oak Forest, Ill. Turčinskas, Juozas į Chicago, Ill. Vaičiūts, Juozas į Chicago, Illinois. Vasiliauskas, Gediminas į Cicerio, Ill. Vasilievus, Leonas, Valerija, Edvardas, Dalia į Clayton, O. Vaškėlis, Vladas į Watertown, Conn. Vildžius, Romualdas į Falls Church, Va. Vyšniauskas, Jonas į Arlington, Ill. Zauka, Silvija, Juozas, Marija į East Chicago, Ind. Ziupsnys, Zigmas į Chicago, Ill. Naujokas, Vilhelmas į Chicago, Ill.

Balandžio 7 d. laivu "General Langfitt" į New Orleansą ir balandžio 13 d. tuo pačiu laivu į New Yorką: Bielevičius, Grete, Boleslovas, Pace, Miss. Gruzdas, Leonas į Orango County, Calif. Koroliovus, Veronika, Eugenija į Riverside, Calif. Margis, Jonas, Ema, Adolfas, Erika, Ziegfriedas į Alice, Texas. Širvinskas, Juozas, Jeronima, Algirdas į Chicago, Ill. Skudra, Jokubas, Algirdas, Bronė, Elzbieta į Beloit, Kansas. Stašauskas, Antanina į Beloit, Kansas. Suvaizdis, Hiacintas, Kazimiera, Irena, Algirdas į Clarksdale, Miss. Varnauskas, Jurgis, Ursulė į Hollywood, Calif.

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Ar Hanso čia taip pat nėra? Tave tuojau nudėtų — išpėjo pirmoji moterėlė.

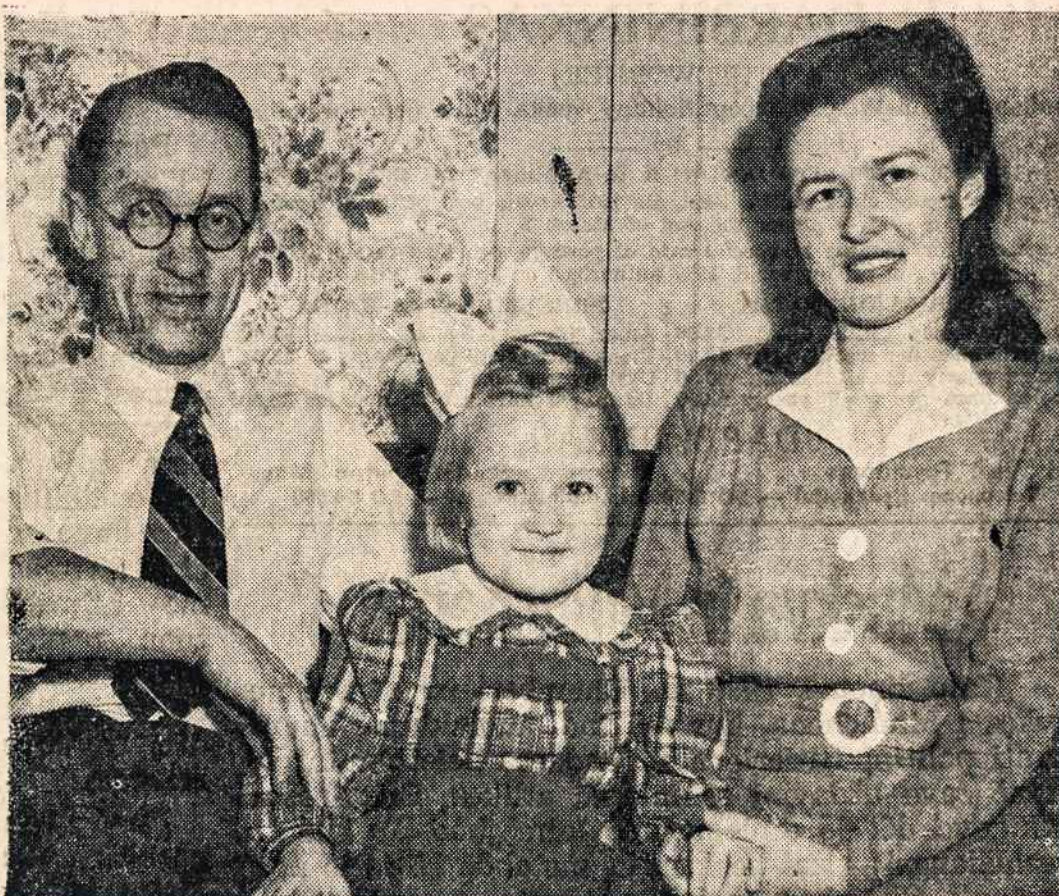
— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

Inž. Kazys Daugėla ("Darbininko" bendradarbis), jo žmona solistė Stasė Daugėlienė, kuri dainuos So. Bostone Lietuvių Radio Programos valandoje balandžio mėn. 30 d., ir jų dukrelė Rūta. Gyvena Manchester, N. H.

(kliše N. H. Sunday News)

Aleksandravičius, Kvirinas, Antosė, Antanas į Chicago, Illinois.

Andriūsis, Jonas į Brockton, Mass. Černiauskas, Kęstutis, Izolda į Detroit, Mich. Ciunka, Tomas, Bronė, Viktorija, Antanina, Aldona į Detroit, Mich. Gaigalas, Pranas, Janina, Dalia, Laimutė į Watertown, Conn. Jeleniauskas, Kazimiera, Leopoldas į Chicago, Ill. Kura, Pranas į Hartford, Conn. Liliškis, Andrius, Olga, Helga į Bethany, Conn. Mitronovas, Doginas, Parasikovija, Vasilijus, Feodoras į Muncie, Ind. Narkevičius, Vincas, Katarina, Alytis, Ona, Danguolė, Marija į Cambridge, Mass. Petuchovas, Vladas, Elzbieta, Lonas, Vladas į St. James, Minnesota. Plepienė, Olga į Detroit, Michigan. Šarka, Vincas, Vaclovė, Nijolė į Detroit, Mich.

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

— Vakar jam pačiam tą sakiau. Karas, pasirodo, dar nepamokė. Girdi, prikelk mums visus žuvusius, tai tada bus Priskėlimas, ir įtikėsiu į tavo prietarus. Kur siaučia mirtis, sako, ten Dievo nėra...

LIETUVIŲ KLIERIKŲ RĖMĖJAMS PADEKA

Nuo 1944 metų rudens iki dabar 132 lietuviai jaunuoliai, ruošdamiesi kunigo pašaukimui, studijavo Eichstaette (Bavarija) Kunigų Seminarijoje. Penkerių metų laikotarpyje iš jų 18 yra gavę kunigystės šventimus Eichstaette; 32 (25 dieceziniai klierikai ir 7 vienuoliai) išsiųsti studijoms į Romą; 3 išsiųsti į Airiją; 2 — į Belgiją; 1 — į Angliją ir 1 — į Prancūziją; 6 klierikai įstojo į vienuolyną. Dabar Eichstaette sem. pasilieka dar Juozas Burzdžius ir Alfonsas Butkus, kurie gaus kunigystės šventimus 1950. VI. 29, Bambergo sem. Antanas Bunga ir Freisingo Kavalis Pėteris. Šiais keturiais klierikais, man išvykus iš Eichstaette, rūpinasi mūsų Vyskupai. (Regensberg, Alter Kornmarkt 7, Germany, U. S. Zone). Lietuvių klierikų mokslinimas bei auklėjimas Vokietijoje, Dievo apvaizdingai rankai laiminant, buvo ir yra įmanomas tik dėka geraširdžių lietuvių Amerikoje. Tokių kilnių ir garbingų mūsų klierikų Rėmėjų sąrašė yra

net 63. Atsisveikindamas Eichstaetto Kunigų Seminariją, jaučiu malonią pareigą pareikšti visiems lietuvių klierikų Gerb. Rėmėjams nuoširdžiausią padėką. Negalėdamas tačiau kiekvienam atskirai padėkoti, noriu tad šiuo keliu visiems Geradariams bei Globėjams už visokią, iš krikščioniškos meilės plaukusią paramą tarti savo nuoširdžiausią aciū. Teatlygina Viešpats savo gėrybėmis iš dangaus! Kun. Dr. Pr. A. Manelis, buvęs Lietuvių Klierikų Rektorius Vokietijoje. Eichstatt, 1950 m. kovo m. 18 d.

PADEKA

Mirus mano brangiam vyrui ir tėvui, a. a. Steponui Strazdui, reiškiame nuoširdžiausią padėką visiems, kurie mums pagelbėjo ir paguodė nuliūdimo valandoje. Taip pat dėkojame papilijos kunigams, Seselėms ir laidotuvių direktoriui F. Waitkui už malonų patarnavimą, bendrai visiems už dalyvavimą laidotuvėse, pareikštas užuojautas ir geras jūsų širdis. Nuliūdusios A. Strazdienė ir, duklė Alice.

LDS Naujosios Angl. Apskričio SUVAŽIAVIMAS

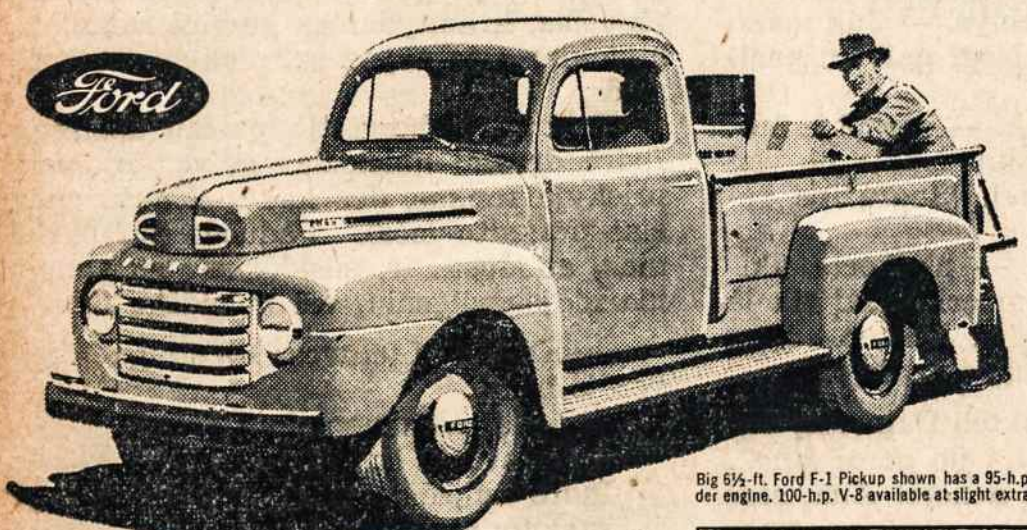
Ivyks balandžio 23 d., Šv. Kazimiero liet. parapijos svetainėje, Temple St., Nashua, N. H. Posėdžių pradžia 1 val. po pietų. Ta proga bus įdomi paskaita. Prašome visas Naujosios Anglijos apskričio LDS kuopas išrinkti į suvažiavimą delegatus ir atsiųžti paruoštus sumanymus. Taip pat prašome visus LDS kuopų raštininkus, malonėkite aiškiai įrašyti siunčiamųjų delegatų mandatiniuose įgaliojimuose pilną pirmąjį vardą o ne jo raidę, prieš pavardę, nes, esant parašytai tik vardo raidei, iškyla daug neaiškumų. Dvasios vadas Kun. Jonas Bernatonis Pirmininkas Vladas Paulauskas Raštininkas Tomas Versiackas

VISI LIETUVIAI SKAITO savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį LIETUVIŲ ŽINIAS LIETUVIŲ ŽINIOS kiekvieną savaitę savo skaitytojams pateikia pačių svarbiausių politinių įvykių santvarką ir komentarus, LIETUVIŲ ŽINIOS plačiai informuoja apie pasaulio lietuvius ir Amerikos lietuvių veiklą, LIETUVIŲ ŽINIOS savo puslapius pagražina tiek lietuvių, tiek politinio gyvenimo nuotraukomis, LIETUVIŲ ŽINIŲ korespondentai Argentinoj, Ispanijoj, Vokietijoj, Anglijoj ir kituose kraštuose žinias surenka iš pačių pirmųjų šaltinių. TODEL TUOJAU UZSISAKYKITE "LIETUVIŲ ŽINIUS", KURIOS METAMS KAINUOJA TIK \$3. LIETUVIŲ ŽINIOS 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

BALF sandėlyje gauti drabužiai ir kiti daiktai 1950 m. sausio mėn.

- SVARAI Connecticut: Putnam, Frank Yasket 9 s.; Nekalto Prasiidėjimo Vienuol. 79 sv. Illinois: Chicago, D. Petrauskienė 6; Melrose Park, C. Kissel 18. Indiana: Gary, Kun. J. Martis 210. Massachusetts Cambridge, A. Daukantas 400; E. Weymouth, Mrs. Mary Gailius 19; Fitchburg, J. Dezingas 3; N. Andover, B. Tatarunis 39; Westfield, Šv. Kazimiero parapija 625; Worcester, J. P. Kiškis 18. Maine: Millinocket, W. Makauskas 78. Michigan: Detroit, J. Pilka (BALF #76) 250. New Jersey: Elizabeth, Kun. J. Simonaitis 680; Kearny, Sopulingos Motinos parap. 120; Newark, Šv. Trejybės parapija 110; W. Oranke, Julia Uždavinis 10. New York: Binghamton, R. Brennan 36; Brooklyn, V. Stankevičiėnė 2, Anna Grasman 14, El.

AMERIKOS NR. 1 Patvarus Trokas

SUMAZINTA KAINA IR 10 EXTRA DIDELIŲ VERTYBIŲ PADARO FORDĄ EKONOMISKU LYDERIU! KODEL MOKETI DAUGIAU? Fordui sumažinus kainą, pasidaro Amerikoje didžiausias žemės ūkio kainų 8 cilindru pasi-rinkimas Fordo Modelis F-1. KODEL IMTI SU MAŽIAU? Sumažinus Fordui kainą pasidaro didelis pinigų sutaupymas, turint lengvumą, kaip tai: alie-jaus filtri, aliejaus valymo oru ir kitokius įtaisus. Dėl trumpos Fordo apžal-gos turinčios visokių įrengimų, pažvelgite į 10 sumintų rėme-liuose punktu. Čia pamatysite ka pasirinktas Fordas jums duo-da. Fordo Trokai ilgiausiai tveria! Jau keturi metai iš eilės gyvy-bės apdraudus ekspertai yra IRODE, kad Fordo Trokai il-giau tveria. Virs 175 pasirinkimų! Stai sūlione jums Ekonomiską For-do Troką, atlikimul bile darbo, už žemesnę kainą. Pamatykite mus šiandien dēlei ekstra ver-tybių. Tuojau galime pristatyti, duodam gera nuolaidę, perkant ir lengvus išsimokėjimus. Fordo Trokai Kainuoja Mažiau, Dēlto, Kad — FORDO TROKAI ILGIAU TVERIA Naudojantis vėliausia registracijos data iš 6,592,000 trokų, gyvybės apdraudus ekspertai yra įrodę, kad Fordo Trokai ilgiausiai tveria! PAMATYKITE FORDO TV — KAT KYSER, Katv. WBZ-TV, Ch. 4, 9 p.m.

VELYKMETIS LIETUVIŲ PAPROČIUOSE

Linksmi užsivėję, stipriai pagėrę ir pasišokę, užkimdę balsus, senieji lietuviai apsiraminavo ir laukdavo Velykų.

Verbų sekmadienis

Verbų sekmadieniui ruošdavosi jau iš vakaro: nuėję į mišką prisilauždavo eglių ir žilvyčio šakų. Pamerkę žilvyčius į vandenį, želdydavo kačiukus (Dusetos). Kitur juos vadindavo paukščiukais (šiauliai). Verbas pasidarydavo iš vakaro. Darydavo iš eglio, atželdyto žilvyčio ir popierio gėlių su dažytom plunksnom. Rytojaus dieną anksty rytą visi skubėdavo į bažnyčią, mažuosius palikę namie miegančius. Bažnyčioje snaudžiantiems senukams pakasydavo plikes, užrišę ant kartelės eglėšakį.

Sugrįžę iš bažnyčios miegalius plakdavo verba budindami: Verba plaka, ne aš plaku

Paganyk telyčią, nepamesk triniųčių,

Per Velykas gausi tris poras kiaušinių" (Vabalinkas). — "Ne aš lupu, Verba lupa, Kelios dienos lig Velykų? — "Šešios!" (Vadokliai). "Ne aš plaku, Verba plaka Ar žadi, Velykaiti, kiaušini!" (Subačius)

Vaikai stengdavosi atsikelti anksti, nes gaudavo mušti. Verboje, tikėdavo, kad gaus lupi per visus metus. (Pasvalys). Vievio apylinkėse plakdavo tol, kol prižadėdavo kiaušinių. Pasventintos verbos šakelės nešdavo į pastoges apsaugoti nuo perkūnijos ir ledu, o žolelėm smilkė karves, paukščius, kad geriau sektųsi ūkyje (Kursėnai).

Didžiosios dienos prieš Velykas

D. Ketvirtadienis buvo valymo diena. Varėnoje ją vadina "čystinių ketvirtadienių". Šią dieną visi turi keltis anksti, nusiprausti prieš saulės užtekėjimą veidą ir rankas. Ką saulė užtekėdama užspės miegantį, tam nesisekdavo gyvenime (Varėna). Jei neapsivalys D. Ketvirtadienį, tai penktadienį dulkės užkrės akis (Kursėnai).

D. Penktadienį iki pietų būdavo bažnyčioje, o po pietų darbuosiu apie namus. Tas pats ir D. Šeštadienį ligi pietų. Po pietų moterys išneša iš namų stakles, kepa pyragus, mėsa, daro alų, o vyrai joja raitį į bažnyčią parnešti ugnies ir švento vandens. Su ta parnešta ugnimi kurdavo ir pirtis ir pečių Velykų pirmą dieną.

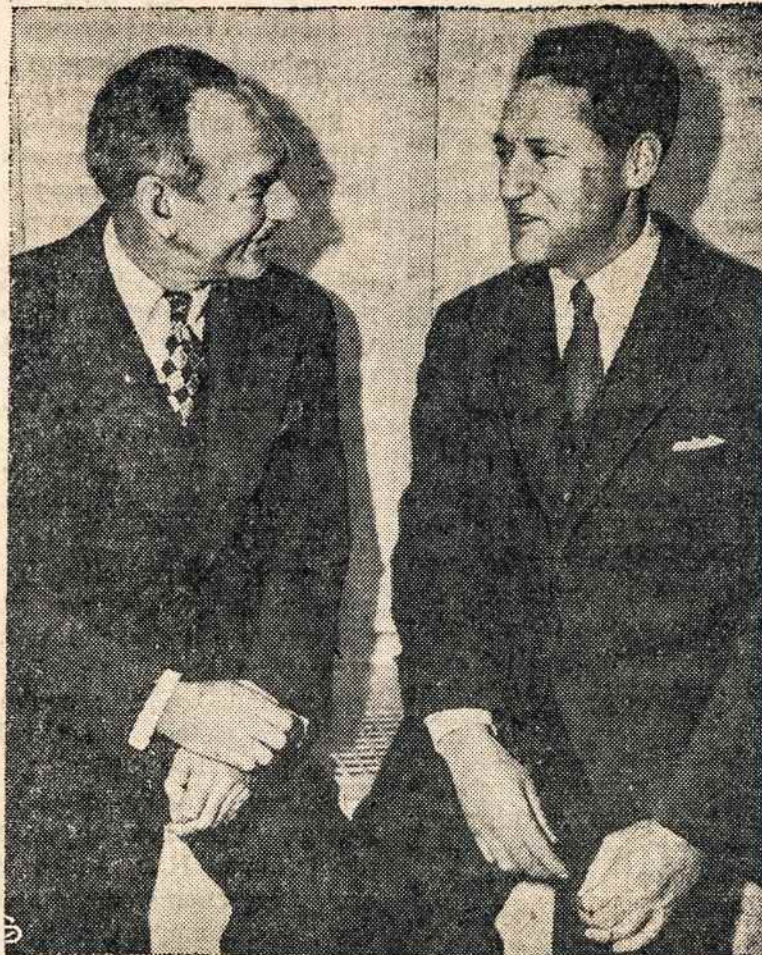
D. Šeštadienį dar veždavo pašventinti valgius (visko po truputį). Po visų pašventinimų, maisto ir vandens, skubėdavo į namus, kad tik greičiau parneštų ugnį su vandeni. Namuose D. Šeštadienį daždavo kiaušinius su cibulių lukštais (rudai), antų lapais (žaliai) arba su šieno sinkliais (žalsvai). Kiti jau iš Gavėnios turėdavo pasirošę kiaušinius — priliję į galus smalos arba cukraus, arba net pasidarydavo ir išsimar-gindavo medinius, kad gerai muštų ir laimėtų kiaušinius per Velykas.

Pirmoji Velykų diena

Pirmą dieną anksti visi skubėdavo į bažnyčią, paskui namo. Apartydavo net žmones, kiaušinius sudaužydavo... Kiekvienas norėdavo pirmasis būti namie, kad greičiau suspėtų nudirbti visus ūkio darbus (Perloja).

Iš vakaro vaikams pasakydavo, kad paliktų langus atdarus, esą rytoj važiuos Velykė su kiaušiniais ir padės kiaušinius ant langų. Velykė veždavo du uniformuoti vyrai, saugodami kiaušinius. Velykė turėdavo didelį sijoną ir blizgančią skarelę ir prie savęs didelę pintinę kiaušinių.

Motinos grįžę iš bažnyčios, uždėdavo kiaušinius ant langų. Jei kurios pamiršdavo, tai Velykė pravažiuodama uždėdavo. Tie Velykės sargai važiuodami giedodavo: "Velykos atėjo, visiems ant langų po kiaušinių dėjo. Katro buvo uždaryti, negavo nė matyti, kiaušinių neliko". (Subačius). Grįžę iš bažnyčios visi sėdavo prie valgių apkrauto stalo. Stalas būdavo apipintas vainikais ir viduryje matėsi pražiodyta kiaušė galva su įsprautu kiaušiniu. Ant

John Sherman Cooper paskirtas valstybės sekretoriui Dean Achesonui patarėju. Jiedu tariasi dėl būsimos "Trijų Didžiųjų" konferencijos, kuri šaukiama gegužės mėn. Londone.

stalo bliūdai kiaušinių (Zarasai).

Lalauninkai

Pirmoj Velykų dienoj vakare Džukuose 10-15 vyrų išeidavo lalauti, kiaušiniuoti. Pradėdavo nuo tolimiausių sodžių ir tik pavargę grįždavo į savąjį. Su savim turėdavo harmoniką, smuiką ir barabaną. Ugnies nesinešiodavo. Prieš pradedant giedoti, palankę pradėdavo: — "Garbė Jėzui Kristui". — Ant amžių amžinųjų. — Pone gaspadori, ar nepavelsit "Aleliuja" pagiedoc, tavo namelių palinksmyc!" — Prašom, prašom!

Pagiedoję atkalbėdavo ir oraciją: "Sveiki sulaukė Sv. Velykų, didžio linksmybės dėl katalikų išganytojas kėlės iš grabo, Kuris mum Dangu atdarė". Amen. (Marcinkonys). Gaspadorius duoda kiaušinių kam du, kam keturis. Dažnai gaspadorius prašydavo pagiedoti Sv. Jurgį (artojų globėją). Lalauninkai turėdavo ir kiaušinių nešiotį su didele pintine. Jei kurie gaspadoriai nepriimdavo lalauninkų, tai pastarieji jiems gero nelinkėdavo: "Kitus metelius, kad Tamsta turėtai kiaušinių aruodą, o rugių puodą" (Marcinkonys). Bet paprastai juos priimdavo ir su kiaušiniiais, dešromis ir lašiniai apdovanodavo. Jų visi net laukdavo. Pagiedoję gaspadoriui, kur žinodavo, kad jis turi dukterę, užklaudavo: "Tėveli, tėveli, ar pavelsi dar vieną dėl dukrelių" (Varėna). Ir pradėdavo lalauti, tėvui leidus: Vidury dvaro žydi grūselė Vynelis vyno žaliašai (ir t.t.). Merginos laukdavo lalauninkų, kaip dienos iš dangaus. Už tai joms ir tekdavo tie gražieji dzūkų lalavimai, o lalauninkams kapos kiaušinių. Palalavę po merginų langais, baigdavo: "Už jauno jaunikačio, Kaip už baravykaičio, Nor už niežuoto, Bet už piniguto, Kū duok (padėk) Dzieve, Amen. (Varėna).

Velykų žaidimai

Velykų II dieną, kas ilgai miega tuos taikos aplieti vandeniu. Kai aplieja, tai turi atspėta, kiek tas žmogus apliejo miegalių. Jei vieną, tai turi duoti vieną kiaušinių, o jei tris, turi dalyti kiaušinių į tris dalis ir t.t. (Kursėnai). Šios dienos vakare merginos susitardavo ir rinkdavosi pas vie-

na iš savo draugų, kur suėdavo vaikinai su muzikom. II ir III Velykų dieną supdavosi, lenkyniaudavo. Kas aukščiau išmesdavo merginas, tas gaudavo daugiau kiaušinių. Klunienoje jaunimas varinėdavo "kiaulelę dvaran", mušdavo "krepėtą", lašdavo "kylas". Pasistatę žievės loviukus ritinėdavo kiaušinius, juos išlošdami arba pralošdami. (Dusetos).

Pabaiske ir kitur dar buvo mada antrą Velykų dieną eit giedoti "Aleliuja", "Linksmadiena" ir pakiaušiniaut.

Varėnos apylinkėse per Velykas 10-15 metų vaikai, vadinami žekeliai, eidavo skaitydami evangeliją (Velykinę). Pirmoji Velykų diena buvo poilsio, antroji ir trečioji džiaugsmo ir ulionės. Todėl per šias dienas ir skambėdavo muzikos, dainos ir šokiai. Juozas Būga.

IŠ TREMTIES

● Kun. Prof. Antanas Sidlauskas praneša, kad "Darbininke" vasario mėn. 28 d. tilpusi žinutė, jog jis perėmė Sielovados Tarnybos kancelerio pareigas, neteisinga.

● K. Pažėraitė parašiusi romaną ne "Lakūnas", kaip buvo rašyta, bet "Liktūnas".

● Kovo 14 d. prasidedančio IRO tarybos sesijoj Ženevoj bus svarstomi svarbūs DP reikalai. Kad kai kurios nenorimos pripažint eligibles grupės būt tokiom pripažintoms, VT prašė Lietuvos atstovus padaryti žygių pas atitinkamas vyriausybes, kad tos tinkamai instruktuoūt savas delegacijas IRO sesijoj. Sesijoj dalyvaus BALFO igaliotiniai Valaitis ir Garbačiauskas, LRK pirmininkas a. i. Dr. Jesaitis ir VLIKo polk-jos pirm. Sidzikauskas.

● "Mažųjų Europiečių Klubas" — tokiu vardu veikia Paryžių "Alliance Federaliste des Femmes pour la Paix" vaikų sekcija. Klubo nariai prancūzukai turi kas mėnuo susitikti su kitų tautų Paryžiaus vaikais, susipažinti su savo kraštu, jo papročiais, taip pat su kitais kraštais ir jų žmonėmis. Klubą globoja atstovės Prancūzijos, Vokietijos, Britanijos, Austrijos, Danijos, Olandijos, Graikijos, Italijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Šveicarijos, Turkijos, Jugoslavijos. Lietuvai atstovauja p. Bačkienė.

● Kun. J. Kardauskas, ark. J. Skvirecko paskirtas lietuvių kunigų vyresnioju Cilėje.

ATVYKO Į AMERIKĄ ŠIE NAUJI TREMTINIAI:

Balandžio 5 dieną į New Yorką laivu "General Blatchford":

Adomaitis, Vincas, Marcelina į Chicago, Ill.

Augulis, Kazys, Liuda, Vida į Cleveland, Ohio.

Balsys, Andrius, Olimpija į Baltimore, Md.

Baltušauskas, Zenonas, Marija į So. Boston, Mass.

Dirmantas, Stasys, Domicelė į Chicago, Ill.

Dzegoraitis, Petras į Hartford, Conn.

Eigelis, Vladas, Kristina, Vladas, Rimantas, Kristina į Chicago, Ill.

Elertas, Vytautas į Lawrence, Mass.

Garbačiauskas, Juozas, Aniceta į Worcester, Mass.

Gelvickis, Stasys, Marijona, Otilija, Angelė į Dowagiac, Mich.

Gerulaitis, Elena, Irena, Jurgis, Leonardas į Detroit, Mich.

Gestautas, Povilas į Springfield, Ill.

Girdauskas, Vytautas, Aldona, Giedrė į Amsterdam, N. Y.

Grebliauskas, Stasys, Ona, Zita, Jadvyga į Chicago, Ill.

Guobienė, Pranė, Guobis Julius į Etna, Pa.

Jančaras, Pranas, Ona, Raimondas į Waterbury, Conn.

Juchnevičius, Juozas į Chicago, Ill.

Kazlauskas, Kazys į Davor, Dela.

Kelertas, Jonas, Berta, Algis į Binghamton, N. Y.

Kemežys, Stasys, Danutė, Algirdas į Detroit, Mich.

Kirvelaitis, Juozas, Kons-tancija, Justinas į Detroit, Michigan.

Kolis, Andrius į Phila., Pa.

Krivickas, Juozas, Stefani-ja, Leonas, Nijolė į Cicero, Ill.

Kveselevičius, Petras, Izabelė į Detroit, Mich.

Laimutis, Marija, Janina į Duluth, Minn.

Legeckis, Povilas, Elena, Regina, Ričardas į Milford, Delaware.

Marcevičius, Vincas į East Chicago, Ind.

Meškauskas, Stasys, Elena į Rochester, N. Y.

Mickevičius, Antanas į Dearborn, Mich.

Mikolajunas, Vytautas į Pittsburgh, Pa.

Motušis, Viktoras į Chicago, Ill.

Petryla, Boleslovas, Vanda, Danutė į E. Norwalk, Conn.

Puodžiūnas, Valrijonas, Leokadija į Woodhaven, N. Y.

Puzelis, Mečislovas į Utica, N. Y.

Raubertas Joana į Philadelphia, Pa.

Raudonaitis, Antanas į Brockton, Mass.

Šiaudinis, Kazys į Chicago, Illinois.

Sidabras, Kęstutis į Hebron, Indiana.

Skirkevičius, Juozas į Pittsburgh, Pa.

Stakys, Vytautas į Newark, N. J.

Stasys, Jonas į Orange, N.J.

Stirblys, Česlovas, Anelė, Valentinas, Omaha, Nebraska.

Stragauskienė, Petronelė į Elizabeth, N. J.

Strijauskas, Jonas, Petronelė į Worcester, Mass.

Strunga, Karolis į Worcester, Mass.

Tolušas, Juozas į Marne, Mich.

Urbšaitis, Klemensas į Tamaqua, Pa.

Uselis, Stasys, Nadežda, Ale į New York, N. Y.

Užgiris, Ignas, Morta, Birutė, Vytautas, Šarūnas, Ramunas, Rožė į Springfield, Ill.

Zeikus, Felicija, Alfredas į Grown Point, Ind.

Zemaitis, Justnas į Chicago, Illinois.

Zibunas, Petras į Omaha, Nebraska.

Zilinskas, Benediktas į Newark, N. J.

Prašymas

Esu ilgą laiką gyvenęs Amerikoje. Moku anglų kalbą. Esu dirbęs prie įvairių darbų. Esu sveikas ir darbams pajėgus, bet mano amžius paprastam išemigravimui nebeatitinka, nes turiu 66 m. ir man reikia globos sutarties. Todėl prašau širdingai Amerikos lietuvių man pagelbėti sudarant man globos sutartį, už ką atvykęs atsilyginsiu. Esu našlys. Būsiu labai dėkingas

Jonas Serapinas,
(14a) Schwabisch-Gmund
Bismarckkaserne 3
Bl. 6. z. 36
Germany U. S. Zone.

PADEKA

Šiuo reikiame širdingiausia padėką visiems, kurie mums pagelbėjo ir mus pagudė, mirus brangiam mano vyriui ir šeimos galvai, a. a. Juozui Baniui. Ypač noriu padėkoti parapijos kunigams ir seelėms už maldas, katalikų klubui už šv. Mišias ir palydovus; giminėms, draugams ir pažįstamiems už šv. Mišias, gėles ir dalyvavimą laidotuvėse; laidotuvių direktoriui F. Waitkui už malonų patarnavimą, kurio koplyčioje vėlonis buvo pašarvotas, ir visiems už jūsų gerą širdis. Nuliūdę T. Baniėnė ir sūnūs Alexandras, Albinas ir marti Nelie.

Gegužės Mėnesio Knygutė

Gegužės mėnuo yra skiriamas ŠVČ. P. MARIJOS garbei. Lietuvoje žmonės kaimuose rinkdavosi į berželiais nukaišytas seldyčias ir ten suklaupę prie Dievo Motinos paveikėlo užtraukdavo SVEIKA MARIJA, DIEVO MOTINA! Palaiykime tas gražias tradicijas ir čionai Amerikoje — melskimės prie Marijos per gegužės mėnesį.

"Darbininko" administracijoje galima gauti GEGUŽĖS MĖNESIO knygutę, kurioje yra labai gražūs skaitiniai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Ji turi 184 puslapius. Kaina tik 50c. Norintieji knygutę įsigyti, idėkite į konvertą 50c. su kuponu ir užadresavę:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

prisiųskite mums ir tuojau gausite minėtą knygele.

Šiuomi siunciu \$..... ir prašau prisiųsti "GEGUŽĖS MĖNUO" knygutę.

Vardas.....

Adresas.....

SUTAUPYK KVOTERI IŠ KIEKVIENO DOLERIO SU AUTOMATISKU GESO VANDENS ŠILDYMU

Pašauk BOSTON GAS Hubbard 2-7600 NEMOKAMAM APŽIUREJIMUI

PIGIAU, KAP KUR KITUR VISISKAI AUTOMATISKAS BUDAS

Mes padedame 36,000 veteranams įsigyti namus

Atsimenate, kada vyrai grįžo namo iš karo... dažnai nebuvo namų?

Lengvai užsimiršta toji krizė kelių metų bėgyje, kada veteranai buvo sutikti su benais ir kalbomis ir kritiškai padėtimi namų trūkume.

Savings Bankai to neužmiršta. Nuo pat pradžių G.I. Bill of Rights šie bankai ko-operavo, padėdami veteranams įsigyti taip reikiamų namų.

Šiandien yra daugiau kaip 36,000 buvusių kareivių, jūrininkų ir marinų, gyvenačių namuose, pirtuose su pagalba Savings Bankų Massachusetts valstijoje.

Ar jūs esate veteranas ar ne, kodėl tuojau neplanuoti įsigyti sau nuosavą namą? Jūs rasite draugišką patarimą bile kuriame mutual savings banke, kurie patarnauja žmonėms šioje valstijoje per daugelį metų... nekurius daugiau kaip šimtmetis. Pažiūrėkite į bankų sąrašą su užrašu: — "Savings Bank" arba "Institution for Savings".

The Savings Banks of Massachusetts

Chartered by the Commonwealth of Massachusetts

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

● **Dailininkas Puzinas** įsikūrė Hollywoode, kur daugiausia piešia turtingų Hollywoodo šeimos narių portretus.

● **Rašytojas Vytautas Alantas** dabar gyvena Detroitė ir dirba automobilių fabrike. Parašė naują komediją "Ragučio šaltinėlis".

● **Kun. Z. Gelazius**, buv. didžiausias lietuvių Hanau stovyklos kapelionas, atvyko iš tremties ir apsigyveno St. Louis, Mo.

● **Al. G. Kumskis** išrinktas Chicago Parkų Distrikto Prižiūrėtoju Draugijos pirmininku. Šiai draugijai priklauso 140 Chicago parkų, kuriais jai tenka rūpintis.

● **Clevelando naujakūriai**, nuoširdžiai pritariant naujosios parapijos kleb., kun. J. F. Angelaičiui, gegužės 27 d. rengia gausioms ir neturtinoms naujakūrių šeimoms paremti vakarą. Ta proga bus pagerbtas už didelį rūpestį ir paramą naujakūriams ir naujosios parapijos kleb. kun. J. F. Angelaitis.

— **Lietuviai verslininkai** šiais metais gegužės 28 d. Chicagoje šaukia Amerikos lietuvių ekonominę konferenciją.

● **Liet. Vyčiai** Daytonė nutarė pavasariui įpusėjus pastatyti prie bažnyčios lietuvišką kryžių, kviesdami ir kitas organizacijas prie to tikslo aukomis prisidėti. Pati vyčių kuopa šiam tikslui paskyrė \$50.

● **Maža liet. parapija** (apie 60 šeimų) Daytonė, Ohio, suaukojo \$150 liet. tremtinių ūkininkų šeimų įkurdinimui Michigan valstybės ūkiuose.

Rinkliavą pravedė kun. V. Katarskis. Jeigu šiuo pavyzdžiu pasektų ir visos kitos parapijos, tai greitai suplaukytų tie \$20,000.

● **Raudonųjų agentas** Bimba Worcesteryje tik pro užpakalines duris buvo įkištas į salę, kurioje jis turėjo kalbėti. Prieš komunistus demonstravo daugiau, kaip 1,500 žmonių. Demonstracijose žmonės laikėsi labai tvarkingai.

● **Trumano kabinetas** pirmą kartą Amerikos istorijoje viešai posėdžiaus š. m. gegužės 13-15 d.d. Chicagoje demokratų partijos suvažiavimo metu. Posėdžiui pirmininkausias viceprezidentas Barkley.

● **Lietuviai filatelistai** balandžio 1 ir 2 d. suruošė pašto ženklų parodą Chicagoje. Parodoje buvo išstatyti Lietuvos pašto ženklai, dekoruoti įvairiomis Lietuvos miestų nuotraukomis.

Jau atvyko pirmas ūkininkas

Pagal sutartą planą yra numatyta atvežti apie 600 lietuvių ūkininkų į Michigan valstijos ūkius. Transportacijos išlaidas nuo uosto įsipareigojo apmokėti BALFas iš visuomenės lėšų, nes tik tokomis sąlygomis daugumą ūkininkų sutiko priimt ir duoti darbą ir butą.

Jau prasidėjo ūkininkų vežimas, ir š. m. kovo 28 d. laivu atvyko į New Yorką pirmas ūkininkas Vladas Gustys, 36 metų amžiaus.

Uoste jį pasitiko BALFo atstovas, su kuriuo jis pasidalino įspūdžiais, išsireikšdamas: — Esu labai patenkintas,

nes čia galėsiu pats sau pragyvenimą užsidirbti ir gyventi laisvame krašte. Darbas ūkyje man labai patinka ir aš džiaugiuos, kad patenku į ūkį.

Visose stovyklose vyksta ūkininkų parinkimas, egzaminavimas ir dokumentų paruošimas. Greitu metu prasidės lietuvių ūkininkų atvykimas didesniu mastu. Lietuviai ūkininkai labai džiaugiasi, kad broliai amerikiečiai ir, jau atvykę tremtiniai, padeda jiems atvykti į Amerikos ūkius. Ypač džiaugiasi ūkininkų šeimos su vaikais, kurios neturi giminių Amerikoje ir tik tokiu būdu jiems atsirado galimybė atvykti į Ameriką.

Vakaras iš tremties šeimų atgabenimo fondui

NEW BRITAIN, CONN.

Penktadienį, kovo 31 d. po vakarinių pamaldų parapijos salėj įvyko mėnesinis A. L. Tarybos vietinio skyriaus susirinkimas, į kurį atsilankė įvairių vietinių draugijų atstovai. Buvo apsvaistytas būdai surinkimui aukų atgabenimui didesniai šeimų skaičiui iš tremties. Tuo tikslu nutarta ruošti vakarą, kuris įvyks sekmadienį balandžio 16 d., 4-tą val. po pietų, parapijos salėj. Šiam vakarui geriausiai tiktų nariai ne tik pasizadėjo dirbti, bet ir prisidėti aukomis, kad vakaras geriau pasisektų. Tad visi broliai ir sesės kviečiami į šį artimo meilės vakarėlį atsiliepti.

Auka N. Pr. Sv. P. Seselių Putnam, Conn. koplyčios statymui

Sekmadienį, balandžio 2 d., įvyko šv. Rožančiaus draugijos mėnesinis susirinkimas, kuriame dalyvavo ir dv. vadas kun. B. Benesevičius susirinkime buvo įvairių pranešimų ir perskaityta įvairių padėkos kvietimų bei prašymų laišku. Paskirta iš išdo 100 dol. auka Nekalto Prasidėjimo P. Sv. Seselių kongregacijos Putnam, Conn. koplyčios statymo naudai.

Nutarta remti šv. Vardo draugijos rengiamą bankietą, kuris įvyks gegužės 6 d. parapijos salėj, kad surinkus į vieno parapijos jaunuolio fondą siekti aukštesnio katalikiško mokslo lėšų.

Mirė

Pereitą savaitę mirė du seni lietuviai, būtent — Jurgis Poškus, 83 metų amž., išgyvenęs šioj šaly apie 64 metus. Vėlonis buvo vienas iš kūrėjų, šv. Andriejaus parapijos. Paliko nuliūdusi vėlonio žmona, dvi dukros, keturi sūnūs, aštuoni anūkai bei du proanūkiai.

Antras Stasys Tamuliūnas mirė išgyvenęs šioj šaly 40 metų. Paliko nuliūdusį sūnų. Abu palaidoti su bažnytinėmis apeigomis šv. Marijos kapuose. Laidojant patarnavo laidotuvių direktorius Antanas Venskūnas. Tebūna amžina ramybė, mirusiųjų vėlėms.

Margučių pietūs GREENFIELD, MASS.

Saldžiausias Jėzaus Širdies draugija atvykio sekmadienį, balandžio 16 d. 1 val. p.p. senoje "kortauzėje" prie miesto skvero viršutinėje salėje ruošia pietus. Bus skanių valgių ir gėrimų. Kviečiame visus dalyvauti, atsinešant margučius. Už gražiausius margučius bus duodamos trys dovanos. Greenfieldietės rengia ir kitų pietų pajavairinimų, kad svečiai galėtų maloniau laiką praleisti šios katalikiškos organizacijos "pobūvyje". Pietūs tik 99 centai.

Rengėjai yra gabūs ir patyrę šios srities darbininkai, kaip: Albertas Tamulis, Mikas Augonis. Tad visi Atvelykyje į Greenfieldą.

A. Dedinas.

Smagūs šokiai NEW HAVEN, CONN.

Pranešu visų lietuvių žinia, kad balandžio 29 d., parapijos svetainėje įvyks smagūs šokiai, kuriuos ruošia šios parapijos katalikiškos draugijos bei kuopos. Pelnas skiriamas įtaisymui patogios virtuvės parapijos svetainėje. Reikalas yra labai naudingas, tad kviečiu visus parapijiečius bei lietuvius paremti šį šokių vakarą savo atsilankymu. M.

Pažiūrėkime krepšinio rungtynių!

Š. m. balandžio 15 d., šeštadienį, Brooklyno E.D. YMCA namuose, Marcy Ave. ir So. 9th St. kampas, įvyks dvigubos krepšinio rungtynės. Važiujant viršutiniu traukiniu (elevated) išlipti Marcy Ave. (Broadway — Jamaica line). 6:30 val. bus priešžaismės, kur Lietuvių Atletų Klubo antroji komanda žais prieš vieną ispanų komandą, o 8:00 val. svarbiausiosios rungtynės: Lietuvių Atletų Klubas — Glendale Recreation. Priešininkai bus stiprūs ir jų sudėty matysim du Long Island universiteto, vienos stipriausios studentų komandos J. A. Valstybėse žaidikus, brolius Keller.

ir pažiūrėti įdomiu rungtynių ir tuo pačiu prisidėti prie mūsų. Visos rungtynių pajamos eina BALFo naudai. Kviečiame visi skaitlingai dalyvauti su tautiečių tremtyje gelbėjimui.

Nauja radijo žiniavaldanda Pittsburghe

Sekmadienį, balandžio 2 d. Pittsburghe, atidaryta nauja lietuviška Radijo Žinių valanda.

Valandos steigėjai yra Tėvai Pranciškonai, L. R. Kat. Federacijos Apskritis. Kniugu Vienybės Apskritis ir Lietuvos Vyčių Apskritis.

Transliacijos vyksta kas sekmadienį nuo 1:45 iki 2:25 po piet iš stiprios radijo stoties WMCK, McKeesport, Pa., banza 1360.

Pirmoji transliacija buvo gana vykus. Sveikino visa eilė žymių Pittsburghe veikėjų ir biznierių. Buvo duota truputį muzikos ir pasaulinių įvykių ir vietos Pittsburghe lietuvių veikimo apžvalga.

Programą oficialiai atidarė Kunigų Vienybės apskrčio pirmininkas Kun. Jonas Misius. Programai vadovavo buvęs "Liet. Žinių" redaktorius Stasys Gabaliauskas.

Radijo valandos steigėjai kviečia visus Pittsburghe ir vakarinės Pensylvanijos lietuvius kas sekmadienį pasiklausyti naujosios Radijo Žinių programos.

Korespondentas.

Vyčiai kviečia į vakarą NORWOOD, MASS.

Praėjusį susirinkimą nariai pasizadėjo sunašėti dovanų, kad būtų galima surengti bent vieną stalą laimėjimams būsiančiame šv. Jurgio par. "Penny Sale" gegužės 11 d. Be to, rengiami šokiai balandžio 15 d. Runeberg salėje, Wilson Street. Gros Al Stevens orkestras. Kviečiame ir kitų kolonijų vyčius ir jų draugus atvykti ir linksmai praleisti draugišką vakarą. Komitetas užtikrina, kad atvykę nesigailėsite.

Gražiais Žodžiais Užsiminė Lietuvą S. LOUIS, MO.

St. Louis yra vienas iš Amerikos didmiesčių (850,000 gyv.), beveik pačiam Amerikos vidury (Missouri valstybėje) ir prie pačios didžiosios Mississippi upės. Tur būt, taip jau reikėjo, kad čia atvyktų ir tremtinys klebonas su savo vikaru iš pačios didžiausios, Vokietijoje buvusios, Hanau stovyklos. Tai kun. Zenonas Gelazius ir kun. A. Bukauskas. Pirmasis klebonu jau buvo Lietuvoje, o antrasis — į kunigus iššventino Vokietijoje. Abudu kunigus "hanaviškius" ir dar trejtį kun. Brazauską atsikvietė St. Louis arkivyskupas J. E. J. Ritter į lietuvių parapijas, kurioms nemažai priklausom vokiečių. Kun. Z. Gelazių pasitikęs vietos kunigas taip pat gerai kalbėjo vokiškai. Jis nulydėjo svetį į šv. Tomo Akviniečio parapiją, kurios klebonu yra kun. T. Wood. Kovo mėn. 12 d. klebonas pristatė savo parapijiečiams naują pagelbininką iš už Atlanto ir gražiais žodžiais pri-

minė bolševikų pavergtą ir kenčiančią Lietuvą. Kiti du tremtiniai kunigai dirba kitose lietuvių parapijose. Yra taip pat ir lietuvių parapija, kuriai vadovauja senukas kun. kleb. Vitkus. Nauji lietuvių kunigai ir jam padeda. Dalyvauja lietuvių susirinkimuose ir kai kada atlaiko pamaldas. Sustiprintas lietuvių parapijos choras ir naujai perinkta jo valdyba.

Nauji BALFo skyriai

Per šiuo metų vasario ir kovo mėnesius įsisteigė dešimts naujų BALF skyrių. Tokiu būdu dabar iš viso yra 135 veikiant Bendoro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriai.

Girardville, Pa. — Kovo 12 d. įvyko lietuvių susirinkimas parapijos salėje, kur atvykęs iš BALF Centro gen. J. Černius padarė pranešimą, nušviesdamas šalpos ir imigracijos reikalus. Vietos lietuvių parapijos kleb. kun. M. F. Daumantas pabrėžė reikalą prisidėti prie lietuvių tremtinių gelbėjimo darbo ir kvietė susirinkusius įsteigti BALF skyrių. Skyrius buvo įsteigtas, kuriam skirtas Nr. 121. Jo pirmininkė Ona Šimockienė. Skyriaus nariai sumokėjo \$30,00 nario mokesčio.

Tamaqua, Pa. — Įsteigtas BALF skyrius Nr. 79. Jo pirmininkė — Maria Grigaitis. Prisirašė naujų narių ir sumokėjo nario mokesčių \$14.

Minersville, Pa. — Sudarytas naujas BALF skyrius Nr. 74. Pirmininkas Jurgis Klimas. Naujų narių prisirašė virš 25. Nario mokesčio sumokėjo \$17.

New Philadelphia, Pa. — Įsteigtas BALF 80 skyrius. Pirmininkas Stasys Kubilius.

Valdyba nusistačiusi kviešti daugiau narių artimo meilės darbams. Skyriui gelbsti kun. J. Gaudinskas ir kun. A. Bielskis.

Shamokin, Pa. — Nors mažai lietuviška kolonija, tačiau vietos klebonui, kun. J. Klimui gelbstint, įsisteigė BALF skyrius Nr. 116. Pirmininkas Mr. Charles Bagdonas. Prisirašė virš 20 narių. Nario mokesčio sumokėjo \$12,00. Nauja valdyba planuoja padaryti platesnę rinkliavą.

Frackville, Pa. — Klebono kun. S. J. Narbuto pastangomis įsisteigė BALF skyrius, kuriam jis pats maloniai sutiko pirmininkauti. Pranešimą apie BALF artimiausius uždavinius padarė gen. J. Černius.

Forest City, Pa. — Įsisteigė naujas BALF skyrius Nr. 135, kurio pirmininkas J. Obelenis. Nors nedidelė lietuviška kolonija, o vistiek valdyba ryžtasi surinkti daugiau paramos mūsų nelaimingiems tautiečiams tremtyje. Artimo meilės darbą nuoširdžiai remia lietuvių parapijos klebonas kun. B. Paukštis.

St. Clair, Pa. — Klebonui kun. P. Laumakiui vadovaujant, įvyko kovo 12 d. parapijos salėje susirinkimas. Pranešimą padarė atvykęs iš BALF Centro atstovas gen. Jonas Černius, apibūdinamas tremtinių būklę ir BALF'o artimiausius uždavinius. BALF skyriui sutiko vadovauti pats klebonas kun. P. Laumakis. Šiam skyriui skirtas Nr. 134.

Hudson, N. Y. — Kovo 5 d. įsteigtas skyrius ir išrinkta valdyba, kurios pirmininkas K. Siaurusaitis.

Tęsinys 7-tame pusl.

HERMAN C. STACHE

Flowers for All Occasions

683 Second St. Tel. 1261 Manchester, N. H.

Dugey's Package Store

Free Deliveries
Wines, Ales and Beers
in
Cases and Barrels
For all Occasions
Tel. 649 6 Arthur St.
Brockton, Mass.

Vega Baking Co., Inc.

Restaurants, Inc.
Swedish Bakers
Restaurateurs and Caters
Tel. Norwood 0567 Rt. 1,
Norwood, Mass.

THE SAVINGS BANK OF LAWRENCE

BROADWAY SAVINGS BANK
LAWRENCE SAVINGS BANK
ESSEX SAVINGS BANK
COMMUNITY SAVINGS BANK

Lawrence, Mass.

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.
Urmu ir Retail
Mes įdedame apšildymui sistemą
"Metered Service"

574 No. Montello St., Brockton, Mass.
Tel. 6140

CADILLAC PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St. 33 Main St.
BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

Lincoln Mercury
Tel. 8-1340
Pirm Pirkiant Karą, Atsilankyk Pas Mus. Atidaryta Vakaraais.
MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St., Brockton, Mass.

Wachusett Memorial Arts

Marshall M. Day
Cor. Main St. and
Petersham Rd., Athol, Mass.
Phone Office 899-W
Authorized Dealer Rock of Ages
FAMILY MONUMENTS

CALL

Frank The Florist

FOR

Floral Designs
Wedding Flowers
Cut Flowers

1407 Washington St.
Norwood, Mass.

KNAPP BROS. INC.

Montello, Mass.

Angliškai - Lietuviškas

ŽODYNAS

English - Lithuanian Dictionary
Patogaus formato (6x4), kietais audeklo apdarais, 400 pusl.

Kiekvienam yra būtina reikalingas kaip geras kalbos mokytojas ir patarėjas. Jūs galite jį gauti papiginta kaina tik už \$3.00.

DARBININKAS

366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Šiuo siunčiu \$3.00 ir prašau prisiųsti man Žodyną, pavarė adresu

Tel. AV 2-4026
J. Repshis, M.D.
 Lietuvis Gydytojas
 495 Columbia Road
 arti Uphams Corner
 Dorchester, Mass.
 Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8

IVAIRUS SKELBIMAI
A. J. NAMAKSY
 Real Estate & Insurance
 409 W. Broadway
 SO. BOSTON, MASS.
 Office Tel. 60uth Boston 8-0946
 Res. 37 Oriole Street
 West Roxbury, Mass.
 TEL. PA-7-1233-W

ŠACHMATAI
 — veda K. Merkis —
JAV Sachmatų Federacijos organas CHES LIFE, sužinojęs apie "Darbininko" įvestą šachmatų skyrių, kovo 20 d. laidoje rašo: "Boston Adds Chess Column". Žinutėje paminėta, kad naujas šachmatų skyrius pasirodė Bostono laikraštyje "Darbininkas", skiriamas lietuviams šachmatininkams Naujojoje Anglijoje. Tą skyrių lietuvių kalboje veda Kazys Merkis, laimėjęs trečią vietą neseniai buvusiose Bostono šachmatų pirmenybėse, kurias laimėjo jo tautietis Povilas Tautvaiša".
 Montgomery Major, Chess Life redaktorius ir šachmatų Federacijos vice-pirmininkas savo laiške parašė K. Mer-

kiui: "Whatever you can do for chess among your countrymen over here will be appreciated, for chess needs every enthusiastic supporter it can find in order to develop to what it should be in a big land like this".
Larry Evans, JAV internationalas, dalyvavęs kalėdiniame Hastings (Anglija) turnyre atsiuntė per "Darbininką" laišką pasisiūlydamas sulošti simulantą Bostone kurį nors penktadienį ar šeštadienį.
 Larry Evans, 17 metų jaunuolis, dukart laimėjo har-chall klubo ir kartą New York valstybės pirmenybes ir yra autorius dviejų šachmatų knygų.

Meisteris Arlauskas darosi biznieriuis
 R. Arlauskas, neseniai laimėjęs Pietų Australijos pirmenybes, atidaro savo odos dirbinių įmonę, Adelaidėje ir iš šachmatinio gyvenimo atsitraukia, kuriam laikui pasitraukia. Arlauskas dalyvauja tarpvalstybinėse (Postal Chess) rungtyne, lošdamas už Australiją prieš Indiją ir JAV.
Samuel Reshersky simultanas
 Los Angeles mieste baigėsi jo laimėjimu +33=3 ir -1. Vėliau meisteris davė simulantą su 6 laikrodžiais. Reshersky laimėjo 3, lygiom 3 ir pralaimėjo 1 (prieš Sven Almgren).
Masachusetts State Postal Tournamente
 Kazys Merkis dalinasi pirmą - trečią vietas su Winsor

FILMA
"LIETUVIAI TREMTYJE"
 AMERIKOS LIET. SAJUNGOS BOSTONO SKYRIUS **ŠEŠTADIENĮ.**
Balandžio - April 15, 1950
 LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLŪBO SALĖJE
 309 "E" Street, So. Boston, Mass.
 6 val. vakare ruošia **PARENGIMĄ - VAKARĄ**

IVAIRUS SKELBIMAI
 BROCKTONA parsiduoda bar-room, gražiai įrengtas, geroje vietoje. Gali padaryti puikų sau gyvenimą. Parsiduoda dēlei sumenkėjusios sveikatos. Galite gauti pigiai. Atsiuokite: 336 No. Main St., Brockton, Mass. (31-10)
AUKSINĖS ŠAKNELĖS
 Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vais-tas nuo kataro, baltųjų, akių užde-gimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksinės šaknelės veikia tikrai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo viso-kias ligas. Ir tai ne mūsų pa-sakytą, bet taip sakoma viso-kiose daktariškose knygose. Puodukas verdančio vandens ir šaukštukas sutrintų Auksinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti ser-gančias kūno dalis. Svaras Auksinių šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, unci-ja kainuoja \$1.00.
ALEXANDER'S CO.
 414 West Broadway
 South Boston 27, Mass.

WERBER & ROSE CO.
 Clinton's Big Furniture Store
 One of the Largest in New England
 200 High St. Tel. — 1508 Clinton, Mass.

HONEY MEEL BREAD
S-R BAKING CO., INC.
 Manchester, N. H.

BARBOUR WELTING CO.
 Barbour Mills
 Brockton, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką
 Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
 J. ARLAUSKAS, Savininkas
 220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
 Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
 Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
 Grafton Ave., Islington, Mass.
 Tel. Dedham 1304-W
 PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Garry Davis vėl grįžta į J.A.V. Jis buvo atsisakęs Ame-rikos pilietybės ir pasiskelbęs "pasaulio piliečiu". Čia matome jį sulaukytą Ellis saloje ap-klausinėjimui.
 Gale (Andover, Mass.) ir W. M. P. Mitchell (Brookline, Mass.), surinkę po 5-1 taškų. Turnyras tęsėsi nuo gegužės mėn. 1949 m.
 K. Merkis laimėjo prieš Mitchell ir kitus, bet pralaimėjo su Gale, o W. Gale pralaimėjo prieš Mitchell.
Povilo Vaitonio simultanas su YMCA ir lietuviams šachmatininkais pasibaigė meiste-rio Vaitonio laimėjimu +16 ir -1.
 Ankščiau meisteris Vaito-nis Toronto universiteto

ARLINGTON TRUST CO.
 Lawrence, Mass.

Hytron Radio & Electronics Corp.
 Radio Tube Manufacturers
 Salem, Mass.

Sutherland's
 Lawrence, Mass.

Programoje:
 1) Kalbės neseniai iš tremties atvykęs Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto narys, okupantų kacetuose kankintas agronomas Balys Gaidžiūnas.
 2) Bus rodoma vienintelė esanti filma-dokumentas apie lietuvių gyvenimą tremtyje. Filmoje bus parodyta, kaip lietuviams skurdo stovyklose, kaip vyko jų kultūrinis gyvenimas ir atskiri žymesni asmenys.
 3) Po filmos bus šokiai prie geros muzikos, o geras bu-fetas nesišykštės šaltų gėrimų ir užkandžių.
 Visi maloniai kviečiami!
 Auka tik vienas doleris.
A. L. T. Sąjungos Boston'o skyr. valdyba.

Nauji BALFo skyriai
 (Pradžia 6-tame puslapyje)
 Hazleton, Pa. — Kovo 2 d. įsteigtas naujas BALF skyrius Nr. 47. Išrinkta valdyba parinko aukų ir prisunktę BALF Centrui. Pirmininkas Adomas Navickas. Škyriaus darba globoja vietos lietuvių parapijos klebonas kun. V. J. Nanortas.

Bostono Lietuvių B kl. turnyre
 nebėra dalyvio, neturinio nuliaus, ar kelių. Padėtis: Kontautas 5-1, Starinskas 5-4, Vilutis 4-1, Tamošiūnas 4-2, Makutis 3-1, Žičkus 2½-1½, Končienė 2½-1½, Edimtas 2-1 ir kt. mažiau. Viso 17 dalyvių.
 Cambridge "Y" žaibo turnyras balandžio 7 d. užsibaigė šitaip: 1-2 v. dalinas: H. Daly su Seletsky po 14-3, 3 v. Schoenfeld 13-4. Viso 18 dalyvių. Lietuviai nedalyvavo.
 Vilniuje buvo suorganizuotas meisterio V. Mikėno kolchozų šachmatų turnyras, iš 32 dalyvių pasižymėjo A. Matuliauskas (Kupiškis) ir A. Stančikas (Telšių ap.).

Remkite tuos profesionalus ir biznieriuis, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

IVAIRUS SKELBIMAI
IEŠKO DARBO
 Moteris ieško virėjos darbo valgykloje arba viešbutyje. Moka ir siūvimo darbą. Gali gauti geriausias rekomendacijas. Kreipkitės šiuo adresu:
 Mrs. Juzė Laučienė,
 36 St. George Ave.,
 Norwood, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai
LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINŲ SVČ.
 Pirmininkė — E. Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298.
 Vice-Pirmininkė — B. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
 Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.
 Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
 Iždininkė — Ona Slausis, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
 Tvarkdarė — M. Matejėškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.
 Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
 Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
 Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.
SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
 Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.
 Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.
 Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass.
 Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
 Iždininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
 Maršalka — Jonas Zalkis, 787 Broadway, So. Boston, Mass.
 Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
 Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE
 Vincas Balukonis, Savininkas.
 Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
 258 West Broadway, South Boston, Mass.

GRABORIAI
S. Barasevičius ir Sūnus
 Funeral Home
 254 W. Broadway
 South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
 Laidotuvių Direktorius
 NOTARY PUBLIC
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Kopyčia Sermenims Dykal
 Tel. South Boston 8-2590
 Avenue 2-2484

CASPER
 FUNERAL HOME
 187 Dorchester Street
 South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
 (KASPERIS)
 Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
 NOTARY PUBLIC
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Kopyčia Sermenims Dykal
 Tel. SO 8-1437
 South Boston 8-3960

YAKAVONIS
 Funeral Home
 741 No. Main St.
 Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
 Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Kopyčia Sermenims Dykal
 Tel. Brockton 8-1580

WAITT
 FUNERAL HOME
 30 Emerson Ave.
 Brockton, Mass.
Edward J. Waitt
 (Waitekūnas)
 Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Kopyčia Sermenims Dykal
 Tel. Brockton 3368

WAITKUS
 FUNERAL HOME
 197 Webster Ave.,
 Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
 Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
 (Notary Public)
 Patarnavimas dieną ir naktį
 Nauja moderniška kopyčia sermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
 Kainos tos pačios ir kitus miestus.
 Reikalai šaukite; Tel. TR-6-6434.

WAITKUS
 FUNERAL HOME
 197 Webster Ave.,
 Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
 Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
 (Notary Public)
 Patarnavimas dieną ir naktį
 Nauja moderniška kopyčia sermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
 Kainos tos pačios ir kitus miestus.
 Reikalai šaukite; Tel. TR-6-6434.

ZALETSKAS
 FUNERAL HOME
 564 East Broadway
 SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
 Graboriai ir Balsamuotojai
 Patarnavimas dieną ir naktį
 Kopyčia Sermenims Dykal
 NOTARY PUBLIC
 Tel. SO 8-0815
 South Boston 8-2609

BOSTONO ŽINIOS

Mirė didžiajame Penktadienį

Didžiajame Penktadienį mirė du ilgamečiai bostoniečiai: Pranas Aukštikalnis ir Julius Jakubauskas.

Pranas Aukštikalnis,

gyvenęs 8 Hecla St., Dorchester, buvo jau 82 metų. Jau 15 metų kaip jis kentė širdies atakus, dėlto jau buvo mėtęs savo amatą pianinu išdirbystėje. Bal. 6 d., jis kaip paprastai išklaušė šv. Mišiu ir priėmė šv. Komuniją. Grižęs su žmona namon, pavalgė ir iššėjęs padirbėti darže, sukrito. Nuvežtas miesto ligoninėn kitos dienos rytą mirė.

Jis yra kilęs iš Vabalninkų parapijos. Amerikoje pragyveno 55 metus. Paliko moterį Oną (Žilinskaitę), sūnu kunigą, Jėzuitu misionieriu Prana, kurs spėjo dar ligonį rasti gyva, kitą sūnų Juozą, tretį — Vincentą ir dukterį Elena. Palaidotas, iš šv. Petro par. bažnyčios, šv. Mykolo kapuose, bal. 10 d. 9 v. r.

Tėvas Pranas Aukštikalnis, S. J. (sūnus) atgiedojo šv. Mišias. Tėvas A. Mešlis, S. J. ir Tėvas Juozas Venckus, S. J., dalyvavo asistoję.

Laidojime dalyvavo 20 kunigų, Seserys vienuolės ir gausi pažįstamų minia.

Julius Jakubauskas,

mirė irgi tą pačią šventą dieną, ilgai sirgęs, miesto ligoninėje, 67 metų, gyv. 67 W. 7th St. A. a. Julius buvo kilęs iš Raseinių. Amerikoje pragyveno 50 metų. Paliko žmoną Marijoną (Kakštytę) du sūnu ir dukterį. Palaidotas, iš šv. Petro parapijos bažnyčios, bal. 10 d., šv. Benedikto kapinėse.

Pasimelskime už mirusius.

Rengiasi moterystėn

Bal. 16 d., 1:30 v. p.p., Pranas J. Munstis veda panelę Margaretą Deschamp. Tą pačią dieną 3 v. p.p. eina prie altoriaus Povilas Verkauskas su Veronika B. Vaiginaite. Bal. 23 d., 2 v. p.p. ištėkės panelė Alena Jakavonytė už Vincento Maloney.

Krikštai

Bal. 5 d., tapo pakrikštytas Patrikas Dovydas sūnus Jokūbas ir Pranciškas (Bakšytės) Kennedy, gyv. 147 W. 6th St., o bal. 9 d. Irena Marytė naujakurių Gedimino Marijos (Vaitiekaitės) Puodžiūkaičių, gyv. 269 Silver St.

Vaidinimas

Atvelykyje po mišparų bažnytinėje salėje, W. 5th St., šv. Petro parapijos priaugantis jaunimas, Seserų mokytojų vadovybėje, vaidins veikalą "Fatimos Stebuklai". Visi kviečiami ateiti arba bal. 16 d., 3 v. p.p., arba bal. 23 d., 3 val. p.p., pamatyti vaidinant šv. Marijos stebuklingą apsišėkimą, pasidžiaugti savo vaikučiais ir padėti jiems įrengti dar vieną kambarį parapijos mokykloje.

SVARBUS L.D.S. SEIMO REIKALU SUSIRINKIMAS

Ketvirtadienį, Balandžio-April 13 d., 7:30 val. vakare, "Darbininko" salėje, 330 E St., So. Boston, Mass. įvyks svarbus L.D.S. 1-mos kuopos narių susirinkimas L.D.S. Seimo reikalui, kuris įvyks Birželio 4 ir 5 dd. šv. Petro par. baž. salėje, So. Bostone. Šiame susirinkime dalyvaus kun. Pr. M. Juras, L.D.S. Centro pirmininkas ir kiti Centro valdybos nariai. Kadangi L.D.S. Centro Valdyba yra pakvietusi mūsų kuopą į Seimo rengėjus, todėl reikia visiems šiame susirinkime dalyvauti ir pasidalyti seimo rengimo darbus.

Iki pasimatymo susirinkime, L.D.S. 1-mos Kp. Valdyba.

"I Am An American Day"

Prezidentas Trumanas savo proklamacijoje paskelbė sekmadienį, gegužės 21 d., 1950 m. "I Am An American Day".

Prezidentas ragina visus amerikiečius pakartoti savo pasiūlytą idealams, kurie nustatė Tautos likimą ir pasiryžti išimamai atlikti Amerikos piliečių pareigas. Jis prašo visus federalinės valdžios, atskiru Amerikos valstybių ir miestų bei švietimo ir kultūrinio organizacijų pareigūnus ruošti tuo laiku atitinkamas ceremonijas.

Lietuvos Vyčių organizacija, kuri rūpinasi Amerikos lietuvių jaunimą jungti į stiprią organizuotą pajėgą, auklėja savo narius gerais Amerikos piliečiais, ragindama juos dalyvauti viešame šalies gyvenime ir rinkimuose, naudojantis pilietybės teisėmis.

Lietuvos Vyčiai žadina jaunuomenę meilę savo tėvų žemei, Lietuvos, jos gimtosios kalbos bei papročių. Rūpinasi kaip savo organizacijos narių, taip ir visos mūsų išeivijos švietimu ir kultūrinimu. Palaiko visose kuopose (nuo Atlanto iki Pacifiko) padoraus sporto ratelius.

Ta proga, kaip jau buvo skelbta, įvyks gegužės 21 d., Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčių Apskričio metinis išvakavimas—Sporto Diena, gražioje Marianapolyje, Thompson, Conn. vietoje. Bus įvairi programa pagerbti leitinantui AL BLOŽIUI, buv. Lietuvos sportininkui, kuris laike antrojo Pasaulinio karo garbingai paaukavo gyvybę dėliai savo gimtojo krašto, kitų pavergtų tautų ir savo tėvų žemei — Lietuvos.

Tą dieną Lietuvos Vyčių N. A. apskritis, atsiliepdamas į savo šalies prezidento kvietimą, švęs "I Am An American Day".

Visi Amerikos lietuviai kviečiami kartu su Lietuvos Vyčiais švęsti tą dieną, dalyvaujant gegužės 21 d. Marianapolyje, Thompson, Conn. Atvažiuoti iš kitų kolonijų bus paruošti busai. Tikras amerikietis ir lietuvis tą dieną turės progos švęsti kartu su vyčiais. Bus suruoštos atatinamos ceremonijos.

F. Grendelytė,

N. A. apskričio publikacijos narė.

Gabi ir gera lietuvaite

Šiomis dienomis p. Vanda Yelmokaitė, 15, iš So. Bostono, laimėjo Boston Advertising klubų rašinių konkreste antrą dovaną. Ji taip pat labai daug rūbų ir avalinės aukojo lietuviams tremtiniams. Sveikiname Vandutę ir linkime šviesios ateities.

Šokėjai išvyko į St. Louis

Velykų išvakarėse į St. Louis, Mo. išvyko Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė, dalyvauti šešioliktmė National Folk Festivaly. Išvyko 19 grupės vyresniųjų narių Greyhound autobusu. St. Louis pasiekė antradienį, apie 5 val. po peitų.

Bostoniška dalyvaus Festivalio atidaryme, balandžio 12 d. popietinėje ir vakarinėje programoje: Festivaly numatyta šokti: Čigonėlis, Rusai, Čiai, Oželis ir Malūnas. Šokių protarpiais bus paskambinta kanklėmis ir pagrota rageliu.

Be to, bostoniečiai yra pakviesti Normandy senior High School (St. Louis County) išpildyti lietuviškų šokių programą ketvirtadienio rytą tos mokyklos mokiniams bei mokytojams ir dalyvauti mokyklos pietuose. Į Bostoną grįš sekmadienio rytą. Rap.

Šnipšnytis kariuomenėje

Juozas Lola

Vytis Juozas Lola vadovauja So. Boston vyčiams originalaus veikalo pastatyme, "Šnipšnytis kariuomenėje", kurį jis pats parašė. Kurie matė tą "Šnipšnytį", gerai žino kokią linksmą progą turės. Šis veikalas yra kartu ir labai patriotiškas. Visi, kurie ateis juo pasižiūrėti, bus tikrai patenkinti. Tat ruoškimės visi pamatyti, kas atsitiko su mūsų "Šnipšnyčiu".

Filmuos lietuviškąjį Bostoną

Agr. B. Gaidžiūnas lanko lietuvių kolonijas Amerikoje sukdamas naują filmą, kuri pavaizduos Amerikos lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą. Todėl So. Bostono lietuvių kolonija turi pasinaudoti ta proga ir leisti B. Gaidžiūnui įtraukti naujon filmon visa tai, kas būdinga šios didelės kolonijos viešajam gyvenimui. Filmon turėtų patekti lietuviškos bažnyčios, žymesnieji lietuviškų organizacijų namai, kaip "Darbininko", Lietuvių Piliečių Klubo, Dariaus postų, taip pat visos organizacijos, kaip chorai, vyčiai, tautinių šokių grupė, skautai, kultūrinės, religinės ir pašalpinės organizacijos ir jų vadovybės. Neuzmirštini ir žymesnieji lietuvių visuomenės veikėjai, kultūrininkai etc.

Kurie iš organizacijų ir veikėjų nori patekti filmon, tesusitaria iš anksto su Dr. Br. Kalvaičiu telefonu SO 8-0605 arba asmeniškai: 545 E. Broadway, So. Boston, Mass. E. K.

Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės direktoriai naujai pasiskirstė pareigomis

A. a. Adv. Juozas Cunys per dvidešimt metų sėkmingai vedė Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės (Lithuanian Sales Corporation) reikalus, kaip jos pirmininkas. Jam mirus, direktoriai savo susirinkime, įvykusiam kovo mėn. 28 d., vienbalsiai išrinko jo našlę, p-nią Blanche Cunienę, ju vieton direktoriumi. Direktoriai pasiskirstė pareigomis taip: — Jonas J. Romanas, bendrovės steigėjas ir pirmasis jos 10 metų gyvavimo prezidentas, buvo vienbalsiai išrinktas prezidentu; Al. Ivaška vice-prezidentu; ponis Blanche Cunienė sekretorium ir ponis Ona Siauris išdininuku.

Bendrovės prezidentas pranešė apie dabartinį bendrovės stovį. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad visas bendrovės turtas Lietuvoje buvo dabartinės okupacinės valdžios nusavintas be jokio atlyginimo. Jis siūlė direktoriams tuojau užvesti bylą, dėl atlyginimo už nusavintą bendrovės turtą. Direktoriai pasiūlymą priėmė ir įgaliojo advokatą William H. Healey užvesti bylą.

Romanas pranešė, kad direktoriai laikas nuo laiko informuotų lietuvių visuomenę

apie bendrovės reikalus, kadangi žymi dalis Amerikos Lietuvių Bendrovės akcininkų yra lietuvių. Rep.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuviai amerikanizacijos vakare

Balandžio 4 d., Rindge Technical School auditorioje (Cambridge, Mass.) įvyko viešiu mokyklų suruoštas amerikanizacijos vakaras Programoje, be kitų tautų dalyvavo ir lietuviai. Baritonas Julius Kazėnas padainavo keletą liaudies dainų, akompanuojant muz. Jonui Narkevičiui. Bostono tautiniu šokių grupė pašoko Čigonėli, Rugučius, Oželį ir Malūną. Be to, O. Ivaškienė paskambino kanklėmis, o Vytautas Strolia pagrojo rageliu. Programą vedė C. G. Harrington mokyklų direktoriaus asistentas, kurs apibudino ir lietuviškus šokius pagal įteiktą jam tekstą. Kalbėjo Cambridge mayoras E. A. Crane, kuris baigusiems mokyklą dalino diplomus. Rap.

Susizeidė

Prieš kiek laiko susizeidė koją A. Burokas. Jis sveiksta savo namuose. Reikia pažymėti, kad A. Burokas yra šio karo veteranas. Taip pat ir du jo broliai dalyvavo šiame kare, iš kurių vienas a. a. B. Burokas, balandžio 25 d., 1945 m. žuvo Vokietijoje. Linkime A. Burokui greitai pasveikti.

Sv. Stepono draugija auga nariais

Sekmadienį, balandžio 2 d., įvyko Sv. Stepono draugijos susirinkimas. Susirinkime prisirašė keletas naujų narių. Ypač šiais metais draugija gerai paūgėjo. Draugija turi grynai ideologinį katalikišką tikslą ir tvirtus principus. Tat gražiu savo pavyzdžiu ir patraukia jaunimą ir daugelį atvykusiųjų iš tremties. Linkėtina šiai draugijai geriausios sėkmės.

Federacijos skyr. paskaitos

Kovo 26 d. p.p. parapijos svetainėje federacijos 16-tas skyrus surengė paskaitas, kurias skaitė pulk. A. Andriūšaitis ir neseniai atvykęs iš Italijos, kun. J. Znotinas. Paskaitų temos buvo "Persekiojimas Katalikų Bažnyčios Lietuvoje". Paskaitos gerai pavykdo.

Federacijos skyrius rūpinasi tremtinių šelpimu

Federacijos skyrius ypatingai šiuo metu susirūpinęs tremtinių šelpimu. Daugelis tremtinių jau aprūpinti baldais, drabužiais ir kitais būtiniais daiktais. Dabar vėl atvyksta Cambridžiui dar keletas šeimų iš tremties, kurioms bus reikalinga parama. Tad Federacijos skyrius prašo visų Cambridžiečių, kas turite atliekamų baldų, indų ar drabužių apie tai pranešti kun. J. Dauniui, A. Zaveckui ar A. Daukantui.

Federacijos skyrius stengiasi, kuo tik galėdamas tremtiniams padėti jiems įsikuriant ir suteikti paramą.

Patartina naujai atvykusiems lietuviams prisirašyti prie federacijos skyriaus ir bendrai darbuotis savo ir savo brolių naudai.

Katalikų klubo bankietas

Balandžio 16 d., 5 val. p.p. katalikų klube įvyksta klubo bankietas. Bankietas rengiamas atžymėti savo vienerių metų gyvavimo sukaktį. Visi kviečiami dalyvauti ir iš anksto įsigyti bilietus.

Dabarties Pastabos

- Kas čia pasidarė?!
- Nė atsidvėsti neduoda.
- Kaip slapta bolševiką pažinti?

Neseniai teko skaityti, kad Amerikos lietuvių bolševikų spauda jau SOS šaukia, kam neišsakytu greitumu jos prenumeratorių skaičius mažėja ir todėl jų laikraščiai nerite neriasi į skolas. Maskva gi netoli, o "Stefan Bator" laivas dažnai atplaukia: atveža "gastinčiaus" (lauktuvių), išveža kokį tipelį. Dabar vėl skaitome, kad Amerikos komunistų partijos oficialus "Daily Worker" alermuoja iš prenumeratos nebegalys išiversti — deficitas, bankrotas. — Nieko nepadarysi. Epidemija. Liga. Su melu galima nukeliauti, bet grįžti — tai jau ne! Daug metų žmonės Maskvos "tiesomis" ("pravdomis") penėti. Ir štai visa tiesa žmonėms apie T. Rusiją ir komunizmą ėmusi išaiškėjo. Ir "dainų skrynelė" užsadarė. Žmonėms įgriso niekais penėtis, niekus beskaitant: jie liovėsi tokią spaudą prenumeruoti. Ir ot ėmė ir pasidarė bolševikams taip, kaip anais metais per 1-į pasaulinį karą vokiečių leidžiamam Lietuvoje laikraščiui "Dabarčiai", kurį keletą savaičių visi skaitė, o kai suprato jo tikslus žmones vokiečiai — atsimetė, ir tas laikraštalaikis turėjo sustoti. Tad ir bolševikinės spaudos visiškai panašus likimas.

Nusiskundžia lietuviai bolševikai vienas kitam: "Kas bus, kad tie DP su pikietavimais pribags mus?" Taip. Amerikoje nebėra nė vieno jų pajudėjimo, kad DP—tremtiniai neisikištų. Ar bimbinkai tremtinius paskutiniais žodžiais šmeis, ar jie juos glostys, kaip jau jų spauda prasitaria — tremtinių uždavinys visus Maskvos agentus iš lietuviško sąjūdžio pašalinti, kad daugiau jau jie senųjų amerikų lietuvių nebesuvedžiotų ir dolerių iš jų nebekaulytų.

DP-tremtiniam ypač tenka darbuovietėse pajusti, kad užsislėpę (Tyčia!) bolševikai visaipt stengiasi įkasti arba jiems patiems, arba jų valstybėms bei tautoms. Po ilgesnio ar trumpesnio laiko bolševikų agentai nebeišveria. O tas jų neištverimas yra įprastinė imperialistinė daina: "Kam jūs bėgot?... Kitiems kitaip iš Rusijos rašoma... Mažosios tautos ir mažosios valstybės vistiek turi išnykti... Ar negražu, kaip Amerikoje?... Ar nepatogu, kaip dabar Rusijoje?... Mažosios tautos neturi savo kultūros... Jų niekas nesmaugia, bet jos išnyks..."

Kaip tokiems elementams į šiuos klausimus atsakyti — mūsų kiekvienas jau moka. Vienoje darbuovietėje galop šitaip jiems buvo atkiršta, ir jie nutilo: "Gana! Melas! O teisybė štai kokia: visos didelės imperijos (valstybės) žlugo ir žlugs, o visos mažosios valstybės pasiliks. Gi apie kultūrą kalbant — jokios kultūros nėra toje ištinusioje Rusijoje, kad ir didžioje imperijoje".

Nėra reikalo nusileisti. Mūsų gretos didėja. Net ir vietiniai amerikoniai, ligi šiol buvę pasyvūs, kaip palinkusieji karklai, ima aktyvėti ir tuo būdu kovoti su viešaisiais ir slaptaisiais pasaulio rijkais — bolševikais.

A. Zemena.

Visi būsite pilnai patenkinti. Bus dainų, muzikos ir kalbų. Visus kviečia Valdyba.

A. D. Sv. Margaritos parapijos bazaras

Sv. Margaritos parapijos, Dorchester, Mass., bazaras įvyks balandžio 14 dieną, Mechanics Buildinge, Bostone. Salė bus atdara nuo 6 val. vakare, o "Penny Sale" prasidės 8 val. vakare. Bus daug brangių dovanų.

Kleb. kun. Edward P. Murphy paskyrė kun. Christopher C. O'Neill generaliniu pirminku.

Frank Otto Mathiessen

Visiems "Darbininko" skaitytojams, linksmiausių Velykų švenčių, linki jums jūsų korespondentas.

Susirinkimas

š. m. kovo mėn. 25 d. įvyko Cambridge gyv. Tremtinių Ratelio visuotinis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo virš 70% narių. Išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. Br. Paliulis, vice-pirm. ir kasininkas V. Steponaitis, kultūros reikalams J. Kazėnas, sekretorius E. Kazlauskienė ir informacijai J. Šaras. Susirinkime buvo aptarti einamieji reikalai. Motinos dienos minėjimas, 10-ties metų nuo lietuvių tautos pavergimo birželio 15 d. atgaivinimas ALT Cambridge ir kiti.

Šaunus Bankietas

Surinkta papildomai aukų pervežimui liet. DP ūkininkų iš Vokietijos į Mich. valstybę \$15.00. Į susirinkimą atvyko Liet. Kultūros Rėmėjų Draugijos So. Bostone pirminkas p. Mockus ir darė pranešimą apie draugijos veiklą. Dalis tremtinių įstojo į Draugiją nariais.

Įvyks Lietuvių Katalikų klubo, (Cambridge, Mass.) sekmadienį, balandžio 16 d., 1950, 5-tą valandą po pietų klubo svetainėje, 163 Harvard St., Cambridge, Mass. Visi yra prašomi būti salėje laiku. Bus skanūs valgiai ir gėrimai.

Lietuvių Radio Valandos **KONCERTAS-JORDAN HALL** Bal.-April 30, 3 val. p.p. NEPAMIRŠKITE IŠ ANKSTO ĮSIGYTI TIKETUS. GAUNAMI "DARBININKE".